

FORENINGEN TIL UNGE HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

HANDELSHØJSKOLEN I KØBENHAVN
BERETNING 1945-46

KØBENHAVN
CHR. CHRISTENSENS BOGTRYKKERI
1946

INDHOLD

Tale ved Aarsfesten	5
Undervisningsaaet	17
Studierne	17
Studieafgifter	22
Lærere og Administration	23
Undervisningsraad	23
Censorer	23
Statistik	24
Studiebesøg og Studierejser	27
Gæsteforelæsninger	27
Lokaler	27
Udgivervirksomheden	28
Biblioteket	28
Institutter	33
Prisopgave	42
Tilskud	43
Studiefonden	46
Rusfesten	46
Aarsfesten	46
Kandidatdagen	46
Foreninger	47
H. D. Bladet	49
Studenterraadet	50
Tilgang og Afgang	52
Det erhvervsøkonomiske Grundstudium	52
Erhvervsøkonomiske Specialstudier	53
Handelsvidenskabelig Kandidateksamen	55
Forberedelse til Den tresproglige Korrespondentprøve ...	55
Forberedelse til Den eensproglige Korrespondentprøve ...	55
Forberedelse til Translatøreksamen	56
Forberedelse til Spanskprøven, Italiensk og Russisk	56
Uddannelse af Handelsskolelærere	57
Eksaminer	58
Litterære Arbejder af Handelshøjskolens Lærere	68

FORENINGEN TIL UNGE
HANDELSMÆND'S UDDANNELSE

STIFTET 5. NOVEMBER 1880

FORENINGENS FORMAAL er at udbrede nyttige Kundskaber inden for Handelsstanden, særlig ved Tilrettelæggelse af en saa fyldig kommerciel Uddannelse som muligt for Handelsstandens Ungdom.

BESTYRELSE:

Direktør *Paul Tillge*, R. p. p. Formand.
Borgmester *Alfred Bindslev*, R. p. p.
Isenkræmmer *Emil C. Brønnum*, R., MSH.
Borgmester *Julius Hansen*.
Direktør, Generalkonsul *E. Høyvald*, R. p. p.
Direktør, Fru *Else Illum*.
Grosserer, cand. jur. *Poul Jacobsen*, R. DM., MSH., MGSK.,
Næstformand.
Skibsreder *Axel Kampen*, R., MSH.
Direktør *Henry P. Lading*, K. DM., MI.
Direktør *F. Løppenthien*, R. DM. p. p., M A S.
Bankdirektør *Oluf Nielsen*, K. DM. p. p.
Direktør *Paul Schwanenflügel*, R., Kasserer.
Direktør *Ole Sundø*, R. p. p.
Sparekassedirektør, cand. polit. *Jens Toftegaard*, R. p. p.

Direktør for Handelshøjskolen i København:
Professor, Dr. phil. *Christen Møller*, R.

HANDELHØJSKOLEN I KØBENHAVN
DEN HANDELVIDENSKABELIGE LÆREANSTALT

Handelshøjskolen i København er oprettet af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse og er statsunderstøttet. Den underviser efter de af Handelsministeriet under 11. Januar 1939, 28. Juni 1944 og 6. Juli 1944 godkendte Studieplaner og er undergivet Statens Tilsyn gennem et af Handelsministeriet nedsat

TILSYNSRAAD:

Direktør *Chr. H. Olesen*, K. DM. p.p., Formand.

Bankdirektør *O. Bech*, R. DM. p. p.

Grosserer *Aage Kunst*, R. DM.

Direktør for Handelsskoleundervisningen,
cand. mag. *Osvold Larsen*, R. DM.

Direktør *C. J. Berring*, R.

Kontorchef, cand. jur. *E. Kryger*, R., Sekretær.

SALGSOMKOSTNINGERNE I AKTUEL BELYSNING

FOREDRAG VED HANDELSHØJSKOLENS AARSFEST DEN 25. JUNI
af Professor, Dr. *MAX KJÆR HANSEN*

Omkostningerne er det mest centrale Problem inden for hele Driftsøkonomien. Dette skyldes, at det praktisk talt altid vil være Omkostningerne, der er afgørende for Rentabiliteten. Kun i sjældne Tilfælde, under rene Monopolvilkaar, vil en Virksomhed selv kunne fastsætte Prisen, medens denne normalt skabes gennem Konkurrencen og derfor for den enkelte Virksomhed kan betragtes som given udefra. Rentabiliteten fremgaar af den simple Ligning: F (Fortjenesten) = P (Salgsprisen) \div O (Omkostningerne). Naar Virksomheden ikke selv kan øve afgørende Indflydelse paa Prisen, vil det sige, at dens Muligheder for at forøge F (Fortjenesten) kun optræder i Forbindelse med et Arbejde paa at reducere O (Omkostningerne). Det er dette Forhold, der har gjort Omkostningerne til Krumtappen i enhver Erhvervsvirksomheds Økonomi.

Ud fra denne Kendsgerning er det naturligt, at den teoretiske Driftsøkonomi har placeret Omkostningsteorien og Spørgsmaalet om en Omkostningsrationalisering paa Førstepladsen blandt de Undersøgelser, der er foretaget. Det kan derimod forekomme ejendommeligt, at de teoretiske Omkostningsbehandlinger, som de sidste 15 Aar har bragt i stort Omfang og af betydelig Værdi, næsten udelukkende er blevet koncentreret om Produktionsomkostningerne, medens Salgsomkostningerne har været upaaagtede. Det skal i denne Forbindelse fremhæves, at det ikke alene er Teorien, der har behandlet Salgsomkostningerne stedmoderligt. At dette er sket, kan finde en rimelig Forklaring i den Kendsgerning, at Salgsomkostningerne kun i meget ringe Grad har interesseret de praktiske Erhvervsvirksomheder.

Vil man søge en Forklaring paa dette, kan den formentlig findes i følgende tre forskellige Forhold:

- 1) Den relativt ringe Betydning, Salgsomkostningerne tidligere havde for Erhvervslivet sammenlignet med Produktionsomkostningerne.
- 2) Den Anskuelse, at Salgsomkostningerne i første Række var variable Omkostninger og derfor ikke for Bedrifterne skabte de store økonomiske Problemer som de udpræget faste Produktionsomkostninger.

- 3) Den rent historiske Udvikling inden for Erhvervslivet, der har ladet Salgets Industrialisering sætte ind paa et senere Tidspunkt end Produktionens.

Paa denne Baggrund skal straks to Kendsgerninger slaas fast. Den første er, at de lige nævnte tre Forudsætninger, der gjorde en Negligering af Salgsomkostningerne forstaaelig, dels er ændrede og dels slet ikke holder Stik. Den anden Kendsgerning er den simple og alment kendte, at Salgsomkostningerne efter Krigens Afslutning er blevet et af de mest aktuelle Problemer i den økonomiske Diskussion Verden over. I praktisk talt hvert eneste Kulturland er Spørgsmaalet om Salgsomkostningernes Højde og Mulighederne for deres Rationalisering sat paa Dagsordenen.

Før dette Hovedproblem nærmere belyses under en dansk Synsvinkel, skal de omtalte Forudsætninger for den tidligere Tilsidesættelse af Salgsomkostningsproblemerne saavel fra Praksis som fra den økonomiske Teoris Side nærmere undersøges.

Det er en kendt Sag, at vor Tids erhvervsmæssige Vilkaar kun kan forstaaes ud fra den Revolution, som Industrialiseringen har medført. Denne har skabt Epoke og befæstet et Svælg mellem Før og Nu, som man paa det erhvervsmæssige Omraade kan sammenligne med den Omvæltning inden for de almindelige Livsvilkaar paa Jorden, som Syndfloden førte med sig.

For at forstaa vor Tids Erhvervsforhold maa man først gøre sig klart, hvad Industrialisering er, og hvad det Driftssystem gaar ud paa, som er blevet en Følge af Industrialiseringen. Mange er tilbøjelige til at blande de to Ord Industri og Industrialisering sammen, saadan at Industrialisering i almindelig Sprogbrug opfattes som knyttet til Erhvervet Industri. Dette er en Misforstaaelse, som hænger sammen med den Kendsgerning, at Ordet Industri har to Betydninger paa Dansk. Det betegner dels en Teknik og dels et Erhverv. Den oprindelige Betydning har Relation til Teknikken, medens Erhvervet falder ind under Samlingsnavnet *formforandrende Virksomhed*, der adskiller sig fra *Urproduktion* (Landbrug, Fiskeri, Bjergværksdrift o. s. v.) paa den ene Side og *rumforandrende Virksomhed* (Handel, Transport o. s. v.) paa den anden. Disse forskellige Erhverv kan alle gennemføres ved Hjælp af forskellig Teknik. I store Træk skelnes mellem tre Hovedformer, nemlig 1) Husflid, 2) Haandværk og 3) Industri. Rent historisk har alle Erhverv arbejdet med de tre Former for Teknik. Overgangen fra den ene Form til den anden hænger sammen med den forskellige Vægt, hver af de tre Produktionsfaktorer

(Natur, Arbejde og Kapital) faar under Produktionsprocessen. Nu har de tekniske Hjælpemidler spillet den største Rolle inden for »den formforandrende Virksomhed«, hvorfor det rent sprogligt er gaaet saadan, at Teknikkens Navn simpelthen er blevet knyttet til Erhvervet. Det har skiftet Navn, naar en ny Teknik er blevet indført. Dette har bragt Uorden i Begreberne ved Gennemførelsen af den industrielle Teknik inden for de andre Erhverv her i Landet.

Det er imidlertid denne Gennemførelse af en bestemt Teknik, som er *Industrialisering*, enten den finder Sted inden for det ene eller det andet Erhverv. Her i Landet har Udviklingen været den, at Industrialiseringen først kom til at spille en Rolle for Landbruget (fra 1880'erne), derefter inden for den formforandrende Virksomhed fra Slutningen af forrige Aarhundrede (Haandværket blev til Industri). Handelens Industrialisering i Danmark begyndte efter den første Verdenskrig; det vil sige i 1920'erne.

Det var Industrialiseringen, der gjorde de faste Omkostninger til Hovedproblemet for Erhvervsvirksomhedernes Rentabilitet, og da Salgets Industrialisering først begyndte at gøre sig gældende fra Begyndelsen af 1920'erne og knap nok kunde siges at være gennemført ved Krigens Udbrud, siger det sig selv, at Omkostningsproblemet tidligere præsenterede sig paa en ganske anden Maade inden for Handelen end inden for Produktionen, hvor Udviklingen havde et Forspring paa mindst 20 Aar.

Til Forstaaelse af Situationen skal ogsaa fremhæves, at Industrialiseringen paa alle Omraader hidtil har gjort sig gældende i to Tempi. Først kom en Udviklings- og Mekaniseringsperiode, i hvilken alle Kræfter blev sat ind paa at skabe det moderne tekniske Grundlag. Der blev skabt og anskaffet nye Maskiner. For Industriens Vedkommende varede denne Periode her i Landet til den første Verdenskrigs Afslutning. Men hele det nye Apparat krævede en ny Organisation, og Tiden mellem de to Verdenskrige har for den danske som for Industrien i den øvrige Verden været præget af Kravet om Tilpasning og Omkostningsrationalisering. Paa Salgets Omraade staar vi i Dag, hvor vi inden for Industrien stod i 1920'erne. Mellemkrigsaarene har skabt og udbygget den industrielle Salgsteknik i Form af Reklame, Service og andet moderne Salgsarbejde. Nu rejser der sig et naturligt Krav om at bringe Orden i og rationalisere Brugen af det moderne Værktøj. Det vil sige, at Salget nu staar over for Begyndelsen af en Rationaliseringsperiode, i hvilken Omkostningerne bliver et Hovedproblem.

Det almindelige Dogme om Salgsomkostningernes bevægelige Karakter har kun Gyldighed i Tiden før Salgets Industrialisering. Industrialisering som saadan medfører netop en Ændring af Omkostningskompleksets

Struktur, saadan at Omkostningerne ved Overgangen fra Haandværk til Industri fra at have bevægelig Tendens bliver af udpræget fast Karakter. Dette gælder ligefuldt, enten der er Tale om Industrialisering af Produktion eller af Salg. Ser man i Dag paa Omkostningsstrukturen inden for de to erhvervsmæssige Funktioner, vil jeg hævde, at *Salgsomkostningerne er mere faste end Produktionsomkostningerne*. Dette hænger sammen med, at Raastofomkostningerne er udpræget og Lønningsomkostningen delvis bevægelig inden for Industrien, medens begge disse Omkostninger har langt mere fast Karakter for Salget. Varelageret skal oprettholdes nogenlunde uforandret, selvom Omsætningen falder, og Salgets Personale, der er Funktionærer, som har personlig Tilknytning til Kundene, kan kun i ringe Grad afskediges under forbigaaende Stilstandsperioder.

Grunden til at de moderne Salgsomkostningers udprægede faste Karakter almindeligvis ikke er blevet anerkendt, saaledes at mange i alle Tilfælde stadig regner med, at Salgsomkostningerne er mere bevægelige end Produktionsomkostningerne, er sikkert den, at man er tilbøjelig til at forveksle Omkostningernes principielt faste eller bevægelige Karakter med Graden af de faste Omkostningers »Fasthed«.

Det maa nemlig indrømmes, at de faste Produktionsomkostninger er mere »faste« end de faste Salgsomkostninger. Dette hænger sammen med, at de faste Salgsomkostninger er mere *delelige* og *reversible* end de tilsvarende Produktionsomkostninger. Det vil sige, at Reklamekampagner, Servicearbejde, Medarbejderstab, Husleje og Varelager, der repræsenterer Salgets vigtigste faste Omkostninger, dels kan udvides med relativt smaa Enheder og dels kan afvikles gennem en kortere eller længere Periode, medens Produktionens store Maskinparker og Bygningsanlæg maa anlægges i meget store Enheder og praktisk talt ikke kan afvikles undtagen gennem total Afskrivning eller Virksomhedens Nedlæggelse. Dette Forhold, som naturligvis øver Indflydelse paa Omkostningsstrukturen inden for de to vigtigste erhvervsmæssige Funktioner, maa imidlertid ikke paa nogen Maade tilsløre den vigtige Kendsgerning, at Salgets Omkostningskompleks i Dag er af udpræget fast Karakter, ja, procentuelt mere fast end Industriens Omkostningskompleks.

Den historiske Udvikling, der har været knyttet til den fremadskridende Industrialisering, danner Grundlaget for den fundamentale Ændring, som har fundet Sted med Henblik paa *det relative Forhold mellem Salgs- og Produktionsomkostningernes Højde*. Man har pludselig faaet Øjnene op for, at Salgsomkostningerne er betydeligt højere, end man tidligere regnede med.

I U. S. A., hvor Salgets Industrialisering satte ind allerede før den første Verdenskrigs Begyndelse, og hvor Udviklingen derfor tidligst har gjort sig gældende, har man allerede forlængst gennemført grundige Undersøgelser over Salgsomkostningernes Højde. I 1929 produceredes i U. S. A. efter Detailværdi for $65\frac{1}{2}$ Millard Dollars forbrugsfærdige Varer. Deres Distribution kostede $38\frac{1}{2}$ Milliard Dollars, hvilket vil sige 58,5 pCt. af det Beløb, Forbrugerne maatte betale. Disse amerikanske Tal har dannet Udgangspunkt for en Beregning, som Professor *Gerhard Törnquist* har foretaget over Salgsomkostningerne i Sverige. Han kommer til det Resultat, at 30 pCt. af den svenske Nationalindkomst medgaar til Betaling af Distributionen, og at man maa regne med, at Salgsomkostningerne udgør ca. 50 pCt. af det, Forbrugerne betaler for Varerne. Her i Landet har Lektor *Hans C. Christiansen* søgt at gennemføre en Beregning, der som Resultat ogsaa giver, at ca. 50 pCt. af Vareprisen udgøres af Salgsomkostningerne. Lektor Christiansen har beregnet, at Engroshandelen gennemsnitligt har en Bruttoavanceprocent paa 13,0 og Detailhandelen een paa 25,5. Han skønner, at de resterende ca. 12 pCt. medgaar til Produktionsvirksomhedernes Afsætningsomkostninger. Hvis disse Tal er rigtige, og det vil jeg mene, de er, falder her i Landet Halvdelen af samtlige Salgsomkostninger paa Detailhandelen og en Fjerdedel paa henholdsvis Produktionen og Engroshandelen.

Det er først og fremmest den vaagnende Erkendelse af Salgsomkostningernes Højde, baade absolut set og i Forhold til Produktionsomkostningerne, der har gjort Salgsomkostningsproblemet saa aktuelt, som det i Dag er i hvert eneste vesteuropæisk Land. Denne Erkendelse sættes herhjemme i Relation til saavel den internationale som til den nationale Erhvervssituation. Der skal bygges en ny Verden op, og det danske Samfunds Velstand skal genrejses. Begge Dele kræver rationelt Arbejde og Sparsommelighed. Undgaelige og fordyrende Omkostninger er der ikke Raad til. Denne naturlige og rigtige Indstilling har uden Tvivl gjort sit til at skabe Salgsomkostningernes Aktualitet, en Aktualitet der nærmest giver sig Udtryk i, at Salgsomkostningerne er anbragt paa den offentlige Anklagebænk. Dette har medført, at den Diskussion, der er rejst om Salgsomkostningerne mere har faaet samfundøkonomisk end driftsøkonomisk Sigte. Resultatet er blevet, at Kritikken af Salgsomkostningerne i første Række føres frem af Repræsentanter for Samfundet, medens de Erhvervsdrivende endnu kun i ringe Omfang har beskæftiget sig med Spørgsmaalet ud fra rentabilitetsmæssige Synspunkter. Det betyder dog ikke, at den samfundøkonomiske og den driftsøkonomiske Betragtning er blevet holdt ude fra hinanden. Man maa sige tværtimod, idet der ikke

har været gjort noget Forsøg paa at klargøre den efter min Mening væsensforskellige Maade, hvorpaa Problemet præsenterer sig, eftersom man anlægger den ene eller den anden Synsmaade.

Vi vil først se paa Salgsomkostningerne ud fra samfundsøkonomiske Forudsætninger. Man tager sit Udgangspunkt i Konstateringen af, at ca. 60 pCt. af Vareprisen i U. S. A. og ca. 50 pCt. i Danmark sluges af Salgsomkostningerne. Disse imponerende og afskrækkende store Tal benyttes som Udgangspunkt for et offentligt Krav om Salgsomkostningernes Nedbringelse. Det hævdes, at disse urimeligt store Salgsomkostninger stort set er uproduktive, og at de i uforholdsmæssig Grad fordyrer Varerne. Ræsonnementerne konkluderer i, at den allerede vidt fremskredne Udvikling skal standses. Man er opmærksom paa, at Forholdet ikke blot giver sig Udtryk i, at ca. 50 pCt. af Prisen er Salgsomkostninger, men at denne Procent viser en stadig stigende Tendens, saaledes at man, om Udviklingen fortsætter, i Løbet af en kortere Aarrække her i Landet vil naa den amerikanske Procent fra 1929 paa 60 pCt. Heller ikke dette Tal vil danne nogen Grænse. Salgsomkostningerne vil stige og stige. Over for dette er det, at Kravet rejses om en ny Udvikling, i Kraft af hvilken Salgsomkostningskurven faar faldende i Stedet for stigende Tendens.

Hvor rimeligt et saadant Krav end lyder, skal det siges, at det vist er uigennemførligt.

For det første er det en Kendsgerning, at den stigende materielle Kultur, der ikke mindst er blevet skabt gennem Industrialiseringen, alment giver sig Udtryk i, at den stadigt forøgede Produktion fremstilles af færre og færre Mennesker. Resultatet er, at en Sammenligning mellem Erhvervsfordelingen i Lande paa forskellige materielle Kulturtrin vil vise, at den største Procentdel af Befolkningen vil være beskæftiget ved Produktionen i det Land, som staar paa det laveste Trin, og den mindste Procent i Landet paa det højeste Trin. Den stigende materielle Kultur giver sig simpelthen Udtryk i, at Folk, der tidligere var nødvendige i Arbejdet paa Varefremstillingen, frigøres og kan søge anden Virksomhed. Denne anden Virksomhed vil i første Række være knyttet til Omsætningen. Ser man rent konkret paa Erhvervsfordelingen i 1930, var i U. S. A. 26—27 pCt. af samtlige inden for produktiv Virksomhed beskæftigede knyttet til Omsætningen, medens Procenten i Danmark var 18,0 og i Sverige 17,5. Blot 10 Aar tidligere (i 1921) var den samme Procent i Danmark 16,8. Disse Tal viser tydeligt Udviklingen, og det synes ret indlysende, at Salgets Procent i den samlede Varepris maa stige, naar en voksende Del af Befolkningen beskæftiges ved Omsætningen.

Den materielle Kultur giver sig blandt andet til Kende derigennem, at

det for Erhvervslivet bliver muligt at paatage sig en Række mere og mere specialicerede Serviceopgaver over for Forbrugerne, og dette Servicearbejde udføres netop af Salget. Et stigende Indtægtsniveau, som det vel er den vigtigste Opgave at skabe, medfører, at Forbrugerne ønsker at faa udført Arbejder, som de med lavere Indtægter maatte udføre selv. Her skal eksempelvis nævnes den stærke Forøgelse i Forretningernes Antal og den stigende Specialisering inden for deres Varelager. Dette letter Arbejdet for Kunderne og sparer deres Tid. Det samme gælder den under normale Forhold almindelige Udbringning af Varerne. Der kunde nævnes mange flere Eksempler paa Arbejde, som den moderne Handel har overtaget, og som naturligvis koster Penge, men de fremførte Tilfælde vil være tilstrækkelige.

Det siger sig selv, at Salgets Omkostninger kunde nedbringes betydeligt, hvis man radikalt indskrænkede Butikkernes Antal, standsede al Budtjeneste og strøg enhver Form for Service. Det er imidlertid et Spørgsmaal, hvor meget der vilde spares. Hvad Vareudbringningen angaar, vilde dens Afskaffelse kun betyde, at Forbrugerne selv maatte hente Varerne, og det vilde gaa ud over deres Tid, der vel i de fleste Tilfælde er lige saa kostbar som Budpersonalets. Det vil sige, at der samfundsøkonomisk ikke vilde blive Tale om at spare Omkostninger, men kun at overflytte visse af dem fra Handelen til Forbrugerne. Den nuværende Situation har jo allerede rent befolkningsmæssigt manifesteret sig ved, at Hushjælpen er blevet indskrænket samtidig med at de gifte Kvinder (Husmødrene) i stigende Grad er gaaet ind i Erhvervsarbejdet, medens Handelens Personale er vokset.

Disse Forhold maa tages i Betragtning, naar man fra et samfundsøkonomisk Synspunkt ønsker Salgsomkostningerne begrænsede. Det kan gøres, men det vil ikke medføre den Besparing for Samfundet, som man ventter. Derimod vil det være et Forsøg paa at skrue den økonomiske Udvikling tilbage, et Forsøg, som uden Tvivl vil strande paa en naturlig Modstand fra Forbrugernes Side. Disse vil næppe kunne forstaa Hensigten med at sætte Indtægtsniveauet i Vejret, hvis det ikke skal resultere i bedre og lettere Livsvilkaar. *Med stigende Indtægt for de flest mulige, hvilket er Formaålet for al økonomisk Politik, maa følge større Vareudbud og lettere Adgang til at faa Varerne.* Begge Dele skaber stigende Salgsomkostninger. Denne Stigning er hidtil foregaaet og vil ogsaa i Fremtiden foregaa i samme Tempo som den almindelige økonomiske Udvikling.

Som Udgangspunkt for en samfundsøkonomisk Vurdering af de store og stigende Salgsomkostninger, maa man ogsaa holde sig det indbyrdes Forhold mellem Produktions- og Salgsomkostningerne for Øje. Det er en

Kendsgerning, at med voksende Produktion følger faldende Produktionsomkostninger, medens stigende Omsætning kun kan vindes gennem stigende Salgsomkostninger. De faldende Produktionsomkostninger ved voksende Produktion har under Industrialiseringen, der netop karakteriseres ved Stordrift, givet sig Udtryk i faldende Varepriser. Men vil man opnaa den Omkostningsdegression, som Masseproduktionen giver, maa man ogsaa tage Omkostningsprogressionen, som den medfølgende Salgsintensivering bringer.

De to Forhold kan ikke skilles ud fra hinanden, da det ene har det andet til Følge. En Udvidelse af Produktionen kan nemlig kun tænkes, hvis den forøgede Produktionsmængde sælges. Samfundsøkonomisk betragtet er det da ogsaa ligegyldigt, hvor store Produktions- og Salgsomkostningerne hver for sig er ved en given Produktion og Omsætning. Det, det drejer sig om, er, at Summen af dem bliver mindst mulig. Saa længe Faldet i Produktionsomkostninger ved en Produktionsudvidelse er større end den Stigning i Salgsomkostninger, som det forøgede Salgsarbejde medfører, er Udviklingen samfundsøkonomisk heldig uden Hensyn til, om Salgsomkostningerne kommer til at udgøre en stigende Procentdel af de samlede Vareomkostninger. Tænker man sig en Vare, det omkring Aarhundredskiftet kostede 90 Øre pr. Enhed at fremstille og 10 Øre at sælge, medens den nu fremstilles i Masseproduktion til 40 Øre, samtidig med at Salgsomkostningerne til Gengæld ogsaa andrager 40 Øre pr. Enhed, saa er Udviklingen samfundsøkonomisk gunstig. Forbrugerne faar Varen for 80 Øre mod tidligere 100 Øre, til Trods for, at Salgsomkostningerne er firedoblede og nu udgør 50 pCt. af Vareprisen mod kun 10 pCt. paa det første Tidspunkt.

Disse Tal er, om end overdrevne, i nogen Grad karakteriserende for den Udvikling, der har fundet Sted under Industrialiseringen, og understreger, hvor forsigtig man skal være med principielt at bedømme og navnlig fordømme Salgsomkostningerne paa Grund af deres tilsyneladende saa afskrækkende baade absolutte og relative Vækst. Jeg tror, man kan hævde, at den samfundsøkonomiske Reaktion over for Salgsomkostningernes Stigning, en Reaktion som navnlig finder Sted fra socialt velmenende Side, hverken er økonomisk velgennemtænkt eller velbegrundet. Tanken om at ændre Salgsomkostningskurvens stigende Tendens maa desværre placeres blandt de smukke, men uigennemførlige økonomiske Ønske drømme.

Naar man betragter Sagen fra et driftsøkonomisk Synspunkt, ser den imidlertid anderledes ud. Forskellen kan udtrykkes paa den Maade, at medens det næppe vil være gørligt at ændre Salgsomkostningskurvens

almindeligt stigende Tendens hverken absolut eller i Forhold til Produktionsomkostningerne, skulde det afgjort være muligt gennem et Rationaliseringsarbejde at begrænse de nuværende og kommende Salgsomkostninger saaledes, at Kurvens Stigninger skulde blive mindre stejle. Det er allerede fremhævet, at efter den Periode, i hvilken det moderne produktionstekniske Apparat blev til, og Fabrikkerne udbyggedes som Storforetagender, fulgte en Organisationsperiode, som karakteriseres ved en Koncentration om Omkostningsanalyse og Omkostningsrationalisering. Dette Arbejde er blevet udført paa et rent driftsøkonomisk Grundlag, idet Bedrifterne fuldt og helt er gaaet ind for saavel Analyserne som den derpaa hvilende Rationalisering.

Dertil er Salgsvirksomhederne ikke kommet til Trods for den voldsomme og kaotiske Udvikling af Salgsteknikken i de sidste 25 Aar, som i udpræget Grad gør et Rationaliseringsarbejde rimeligt. Man har forstaaet, at moderne salgstekniske Foranstaltninger som Reklame, Service og lignende kunde tages i Brug med rentabelt Resultat. Og saadanne salgsfremmende Foranstaltninger er blevet benyttet i stort Omfang. Men man har ikke skabt Midler til detailleret at kontrollere Værktøjets Rentabilitet. Det er derfor hævet over enhver Tvivl, at Anvendelsen af den moderne Salgsteknik i mange Tilfælde medfører betydeligt Spild. Dette gælder ikke mindst Reklamen, hvoraf sikkert en større Del end af nogen anden Erhvervsforanstaltning helt eller delvis er udbytte- og nytteløs.

Som Forholdene tegner sig, maa det fremhæves, at det er nødvendigt for den enkelte Erhvervsvirksomhed at rette Søgelyset mod Salgsomkostningerne og gøre dem til Genstand for samme omhyggelige Undersøgelse, som man de fleste Steder længe har viet Produktionsomkostningerne. Salgsomkostningerne er et Omraade, hvor et Rationaliseringsarbejde vil kunne give Resultater, der vil vise sig betydningsfulde for Rentabiliteten. Indsatsen kan bedst og bør efter min Opfattelse absolut gøres af Erhvervslivet selv, paa samme Maade som dette har taget Haand om Produktionens Rationalisering. Men det forekommer paa den anden Side rimeligt at understrege, at Spørgsmaalet ikke kan være Samfundet ligegyldigt. Det maa være en samfundsøkonomisk Interesse at undgaa og begrænse det uproductive Spild. Salgsomkostningerne som Helhed falder som fremhævet ikke ind herunder, men dette betyder ikke, at det vil være umuligt at gennemføre Forbedringer. Saafremt Erhvervslivet ikke i Praksis erkender dette, vil det ikke med Urette blive stillet over for Indgreb fra Statens Side. Og den Løsning af Problemet, der da vil fremkomme, vil blive af en eller anden rent *geometrisk* Art, der som mange andre planøkonomiske Foranstaltninger vil tjene baade Erhvervslivets og Samfundets Interesser

daarligt. Dette Forhold bør ydermere skærpe Erhvervsvirksomhedernes Initiativ i Retning af at koncentrere sig om det uløste Problem.

Den foreliggende Situation konstituerer derfor et nyt Omraade, hvor der i Dag i allerhøjeste Grad er Brug for et Samarbejde mellem den erhvervsøkonomiske Teori og Praksis. Det drejer sig altsaa om Forhold, til hvis Behandling en Handelshøjskole bør og kan yde Bidrag. Under Udviklingen af den moderne Salgsteknik har Teoretikere gjort en Indsats i Retning af at analysere de forskellige nye salgsfremmende Foranstaltninger og fastslaa Mulighederne for deres Anvendelse. Det drejede sig da om at faa den nye Teknik og dens Anvendelse gjort alment kendt. Naar vi nu staar over for en rationel Organisation af de enkelte Dele af og Samspillet inden for det moderne salgstekniske Apparat, saa melder der sig Krav om nye Analyser og Fastlæggelse af økonomiske Fremgangsmaader.

Et Hovedudgangspunkt for et praktisk Rationaliseringsarbejde fra Erhvervsvirksomhedernes Side med Henblik paa Salgsomkostningerne maa være et detailleret Kendskab til:

- 1) *Hvad* der er Salgsomkostninger.
- 2) *Hvor store Beløb* hver enkelt Salgsomkostning kræver.
- 3) *Hvor rentabelt* hver enkelt af de i Salgsarbejdet anvendte Omkostninger virker.

Disse Spørgsmaal er ikke klarlagt paa tilfredsstillende Maade, og det er kun faa om i det hele taget nogle Virksomheder, der har Materiale til at give Svar paa dem. Før det sker, kan et Rationaliseringsarbejde kun ufuldstændigt sættes ind.

Problemet om, hvad der er Salgsomkostninger, er i de senere Aar blevet en Del behandlet fra forskellig teoretisk Side. Den amerikanske Professor *Edw. Chamberlin* har vel gjort det mest omfattende, og det er ogsaa hans Forsøg paa Definitioner, som er mest kendt. Han hævder, at Omkostninger, der tilpasser Produktet til Efterspørgslen er Produktionsomkostninger, medens Omkostninger, der tilpasser Efterspørgslen til Produktet er Salgsomkostninger. Det skal ikke nægtes, at det er en elegant Definition, men den er desværre uden praktisk Betydning, hvilket ogsaa viser sig, saa snart Professor Chamberlin selv arbejder videre med den.

Definition tilsigter som de fleste andre Forsøg, der er gjort i samme Retning, at drage en skarp Grænse mellem Produktionsomkostninger og Salgsomkostninger. Dette er efter min Mening ikke muligt. Der kan ikke være Tvivl om, at Udgifter til enhver Foranstaltning, der paavirker Efter-

spørgselskurven, er Salgsomkostninger. Men i mange Tilfælde vil de samme Udgifter ogsaa være at opfatte som Produktionsomkostninger. Dette vil eksempelvis være Tilfældet med alle Udgifter til en teknisk Forbedring af Produkterne. Forholdet ligger paa samme Maade med Huslejeomkostningen til en Detailforretnings Strøgplacering og med en Række Emballageudgifter. Enkelte af saadanne Omkostninger vil maaske skønsomt kunne fordeles paa henholdsvis Produktion og Salg, men en skønsomt Omkostningsfordeling er altid en betænkelig Sag. Og naar det gælder rene Kvalitetsforbedringer, kan Udgifterne ikke paa nogen Maade fordeles, idet de ubestrideligt bør belaste saavel Produktion som Salg.

Det forekommer derfor mig naturligt, at man i Fremtiden ikke lægger saa stor Vægt paa i første Række at faa Omkostningskomplekset spaltet op i Produktionsomkostninger paa den ene Side og Salgsomkostninger paa den anden. Det vil være vigtigere at faa de enkelte Omkostningers eventuelle Indflydelse paa Efterspørgslen og Udbuddet klarlagt. Til Rentabilitetsberegninger med Henblik paa Produktion og Salg kan man da samle alle de Omkostninger, der har Betydning for henholdsvis den ene eller den anden Funktion, uden Hensyn til at visse Omkostninger maa medtages i begge Beregninger.

De Omkostninger, der øver Indflydelse paa Efterspørgslen og derfor maa medtages, naar Salgsarbejdets Rentabilitet skal klarlægges som Grundlag for et Rationaliseringsarbejde, er følgende:

- 1) Foranstaltninger, der kun har Relation til Efterspørgslen, f. Eks. Reklame, Service og direkte Salgsarbejde.
- 2) Foranstaltninger, der har Relation baade til Udbud og Efterspørgsel (f. Eks. Transport, Husleje og Emballage).
- 3) Rene Produktionsforanstaltninger, der foretages for at paavirke Efterspørgslen (f. Eks. konkurrencemæssige Kvalitetsforbedringer som dem, der har karakteriseret det amerikanske Personautomobilmarked).

Naar man vil skabe sig et Grundlag for en Bedømmelse af Salgsarbejdets Rentabilitet, bliver det nødvendigt desuden at medtage visse *Indtægtsnedgange*, der naturligvis hverken kan eller maa karakteriseres som Omkostninger. Det drejer sig om saadanne Indtægtsnedgange, der fremkommer i Kraft af konkurrencebetonede Prisnedsættelser, idet disse maa sidestilles med Omkostninger, man paatager sig til f. Eks. Reklame eller Vareforbedring.

Forst naar saadanne Oversigter foreligger og føres til Stadighed, har

de enkelte Erhvervsvirksomheder Mulighed at skabe sig en Oversigt over baade, hvad der som Helhed sættes ind for afsætningsmæssige Formaal, og hvormeget der ofres paa de enkelte salgsfremmende Foranstaltninger. Paa en saadan Baggrund kan et effektivt Rationaliseringsarbejde optages.

Som en betydningsfuld teoretisk Indsats inden for den kommende Behandling af Salgsomkostningsproblemerne skal fremhæves grundige Undersøgelser af *Omkostningsstrukturen*. Det vil sige en Klarlæggelse af de forskellige Omkostningsarters og Enkeltomkostningers faste eller bevægelige Karakter. Herunder hører ogsaa en Redegørelse for Fasthedsgraden inden for de faste Salgsomkostninger.

Til Slut vil det være naturligt at henlede Opmærksomheden paa de manglende regnskabsteoretiske Udredninger vedrørende Salgsomkostningerne. I de fleste Virksomheder føres kun en Handelskonto, der nærmest kan betragtes som en *Brokkasse*, i hvilken man placerer en Række mere eller mindre tilfældige Poster, som ikke passer ind i det øvrige Kontosystem. Det maa ikke glemmes, at den Revolutionering, der gennem de sidste 20 Aar har fundet Sted af det industrielle Regnskabsvæsen, paa afgørende Maade har dannet Grundlaget for og direkte har medvirket til Produktionens Rationalisering. Det gælder saavel de uspecialiserede Kalkulationsmetoder som hele den industrielle Kontoplan. Der er viet begge Dele meget betydelige Kræfter, som ogsaa har skabt Resultater.

En tilsvarende Indsats maa fra regnskabsteoretisk Side gøres for at hidføre saavel en Salgskontoplan som moderne Kalkulationsmetoder og Kontrolsystemer. Her er det ikke muligt at drøfte Enkeltheder, men det skal fremhæves, at Erhvervslivet med Henblik paa Salgsomkostningernes Rationalisering ikke mindst har Brug for et omfattende og intimt Medarbejderskab fra de driftsøkonomiske Regnskabsteoretikers Side.

Jeg har her søgt at trække nogle Hovedlinier op dels for hele Salgsomkostnings-Problemet Placering i den offentlige Diskussion og dels for Spørgsmaalets rent driftsøkonomiske Betydning og Behandling. Medens jeg ikke mener, at den i Øjeblikket saa moderne Fordømmelse af de høje og stadigt stigende Salgsomkostninger ud fra en samfundsøkonomisk Betragtning er holdbar, er jeg af den Anskuelse, at Salgsomkostningernes Rationalisering vil blive en af de kommende Aars vigtigste driftsøkonomiske Opgaver. Det er et Problem, der kræver en betydelig Indsats, som kun kan gøres gennem et forstaaende Samarbejde mellem de praktiske Erhvervsvirksomheder og den driftsøkonomiske Teori.

UNDERVISNINGSAARET 1945—46

I September 1945 begyndte Handelshøjskolen for første Gang i fem Aar sin Undervisning i Frihed, men de forstyrrende Faktorer, der navnlig fra Efteraaret 1944 har grebet ind i Undervisningen, vil endnu præge Arbejdet og Resultaterne indtil Foraaret 1947. Fra Handelshøjskolens Side har man gjort, hvad der var muligt, for at afbøde Følgerne af de mange Forstyrrelser i Undervisningen. I September—Oktober 1945 blev der afholdt en ekstraordinær Eksamen for Studerende, der paa Grund af Deltagelse i Frihedskampen havde været forhindret i at indstille sig til den normale Eksamen. 6 bestod en af Diplomprøverne, 3 bestod den nye 1. Del af Diplomprøverne, og 1 bestod den eensproglige Korrespondentprøve i Engelsk. Endvidere blev Eksamen for Det erhvervsøkonomiske Grundstudium efter Ansøgning fra de Studerende udskudt ca. 1½ Maaned til Marts—April 1946.

Et af de mest bemærkelsesværdige Træk i Undervisningsaaret var Optagelsen af norske Studenter paa Handelshøjskolen. Da Norges Handelshøjskole i Bergen paa Grund af de særlige Forhold under Besættelsen ikke kunde optage mere end 20—25 nye Studerende i Efteraarsemestret 1945, blev der efter Aftale med Høyskolen optaget 50 norske Studenter paa Det erhvervsøkonomiske Grundstudium. Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse bevilgede 4 Fripladser for hele Studietidens Varighed til 4 norske Studenter, der blev indstillet af Handelshøyskolen i Bergen.

De norske Studenter var for de flestes Vedkommende udtaget af Norges Handelshøyskole, og da de saa godt som alle foruden at have taget Studentereksamen havde gennemgaaet et norsk Handelsgymnasium, blev Undervisningen i de første to Semestre lagt særlig til Rette for dem. De fik med Handelsministeriets Godkendelse Ret til at indstille sig i Sprog allerede efter 2 Semestres Forløb. Der blev endvidere af cand. oecon. Finn Magnus, Oslo, holdt særlige Forelæsninger for Nordmændene over det norske Næringslivs Struktur, ligesom Norges økonomiske Geografi blev gennemgaaet. Den norske Erhvervsrets Afvigelser fra dansk Erhvervsret vil senere blive behandlet.

Ved Imødekommenhed fra mange Sider lykkedes det at faa Størstedelen af de norske Studerende indkvarteret i private Hjem, og denne udstrakte Gæstfrihed har i høj Grad lettet Studiekaarene for de unge Nordmænd.

Hvis man betragter Tilgangen til Handelshøjskolen taget i sin Helhed, viser den — bortset fra det nye Kontingent af Nordmænd — nogen Fremgang for Dagstudiernes Vedkommende, medens Aftenstudierne, som det var at vente, viser en ikke ubetydelig Tilbagegang. Denne Tilbagegang falder udelukkende paa Specialstudierne, som er gaet ca. 20 pCt. tilbage. Grunden til Tilbagegangen er Indkaldelserne til Militærtjeneste og den store Optagethed i Erhvervslivet, der ofte bevirker, at en Studerende maa udskyde sine Studier. Dertil kommer, at mange af de unge betænker sig mere end tidligere, før de indmelder sig til et fireaarigt Studium, der efter Indførelsen af de skærpede Adgangsbetaingelser i de fleste Tilfælde kræver et forberedende Aar, før man kan blive optaget paa Handelshøjskolen. I Modsætning til Specialstudierne viser Sprogstudierne Fremgang, hvilket er en naturlig Følge af Genoptagelsen af Forbindelsen med Udlandet.

I November—December 1945 blev der i Samarbejde med Grosserer-Societetet og Industriraadet ekstraordinært afholdt 20 Forelæsninger om Eksportproblemer. Tilslutningen blev langt større end ventet, idet ikke mindre end 302 indmeldte sig til Forelæsningsserien, der var tilrettelagt paa følgende Maade:

Tirsdag	6. Nov.	Kl.	19.20	Rektor for Göteborgs Handelshögskola, Professor, jur. dr. Hadar Berglund:	
Fredag	9.	»	»	19.20	Den internationella handels rättsfrågor. Kontorchef Helmuth Möller:
			»	20.20	Udenrigstjenesten. Lektor, Kontorchef Niels Banke: Danmarks Produktionsliv.
Tirsdag	13.	»	»	19.20	Grosserer Andreas Jacobsen: Grosserer-Societetet.
			»	20.20	Professor, Dr. polit. Carl Iversen: Udenrigshandelens Politik.
Fredag	16.	»	»	19.20	Sekretær Povl Boëtius: Industriraadet.
			»	20.20	Professor, Dr. polit. Carl Iversen: Udenrigshandelens Politik.
Tirsdag	20.	»	»	19.20	Kontorchef A. F. Knudsen: Landbrugsraadet.
			»	20.20	Professor, Dr. polit. Carl Iversen: Udenrigshandelens Politik.

Fredag 23.	»	»	19.20	Professor, Dr. polit. Carl Iversen: Udenrigshandelens Politik.
			» 20.20	Docent, Dr. Z. D. Lando: Eksporten i international Belysning.
Tirsdag 27.	»	»	19.20	Dr. polit. M. Christoffersen (Ø. K.): Reeksport og Transithandel.
			» 20.20	Docent, Dr. Z. D. Lando: Eksporten i international Belysning.
Fredag 30.	»	»	19.20	Direktør, Civilingeniør G. E. Hartz: Vor Industri.
			» 20.20	Direktør C. A. Møller (B & W): En dansk Storindustri Eksportforhold.
Tirsdag 4. Dec.	»	»	19.20	Fabrikant Peter Heering: Et dansk Firmas Eksportforretning.
			» 20.20	Docent Aksel Milthers: Vort Landbrug.
Fredag 7.	»	»	19.20	Bankdirektør Olaf Hedegaard: Eksportens Finansiering.
			» 20.20	Docent, Dr. Z. D. Lando: Eksportens Finansiering.

I April 1946 paabegyndtes efter Anmodning fra Foreningen af statsautoriserede Revisorer og med Tilskud fra denne Forening et 4 Maaneders Dagkursus i Regnskabskyndighed og Revisionsteknik som Forberedelse til 1. Del af Revisoreksamen for Revisorassistenter fra Provinsen.

Der afholdtes i Maj—Juni 1946 for første Gang Eksamen til Diplomprøvens første Del efter den nye Ordning, hvorefter første Del er fælles for alle Specialstudier.

Det gamle Specialstudium Varehandel, til hvilket Tilgangen blev midlertidig standset i 1944, er blevet omdannet til Specialstudiet Udenrigshandel. Planen for Studiet er godkendt af Handelsministeriet under den 2. Marts 1946, og der kan første Gang aflægges Eksamen i 1948.

Ved Skrivelse af 7. Marts 1946 har Handelsministeriet godkendt, at der oprettes en Eksamen i Russisk, kaldet »Handelshøjskolens Prøve i Russisk«. Eksamen blev første Gang afholdt i Maj—Juni 1946.

Handelshøjskolens Direktør, Professor Møller, besøgte i Oktober 1945 Handelshøjskolerne i Stockholm og Göteborg og i Maj 1946 Norges Handelshøjskole i Bergen for at konferere med de paagældende Højskoler om Studieplaner, Forskningsarbejde, Ansættelsesforhold og Rekrutteringen af nye Folk til Lærer- og Institutstillinger m. m.

Inden for Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse har man i længere Tid ønsket at faa de gamle Bestemmelser for Ansættelse af Lærere ved Handelshøjskolen ændret, saaledes at Begrænsningen til 2

Professorater bortfaldt, og at Foreningen i ganske særlige Tilfælde fik Til-
ladelse til at kalde en Mand udefra til Professor ved Handelshøjskolen.
Ministeriet har under 3. April 1946 imødekommet Foreningens Ansøgning
ved Udfærdigelsen af følgende

Regler

for Ansættelse af Lærere ved Handelshøjskolen i København.

§ 1.

Handelshøjskolens Undervisning varetages af Professorer, Docenter,
Lektorer, Assistenten og andre Lærere.

§ 2.

Professorer, Docenter og Lektorer ansættes af Foreningen til unge
Handelsmænds Uddannelse efter forud indhentet Godkendelse af Mini-
steriet for Handel, Industri og Søfart.

Assistenten og andre Lærere ansættes af Foreningen, uden at Handels-
ministeriets Godkendelse heraf skal indhentes.

§ 3.

Naar en Stilling som Professor ved Handelshøjskolen bliver at besætte,
opslaaes den ledig af Foreningen til unge Handelsmænds Uddannelse, der
samtidig anmoder Ministeriet for Handel, Industri og Søfart om til Be-
dømmelse af de indkomne Ansøgninger at nedsætte et sagkyndigt Udvalg.

Udvalget, der nedsættes under Ledelse af Handelshøjskolens Direktør,
skal foruden af Direktøren bestaa af 3 Medlemmer, der vælges blandt
ikke ved Handelshøjskolen ansatte danske eller udenlandske Sagkyndige,
hvoraf mindst 2 skal være Videnskabsmænd, af hvilke 1 skal være ansat
som Lærer ved Universitetet eller en anden højere Lærestanstalt. Er der
ved Handelshøjskolen ansat Professorer, skal Udvalget suppleres med
1 Medlem valgt blandt de Professorer, der er nærmest fagkyndige.

§ 4.

Udvalget afgiver en motiveret skriftlig Indstilling til Foreningen til
unge Handelsmænds Uddannelse. Naar Indstillingen foreligger, skal An-
søgerne have Adgang til at gøre sig bekendt med den og kan indtil 8 Dage
derefter indsende Bemærkninger angaaende Indstillingens Motivering eller
dens Resultat til Foreningen.

Afgiver Udvalget en enstemmig Indstilling om Stillingens Besættelse,
videresender Foreningen efter Udløbet af fornævnte Frist Indstillingen
og eventuelle skriftlige Bemærkninger fra Ansøgerne til Ministeriet for
Handel, Industri og Søfart.

§ 5.

Foreligger der ikke fra Udvalget en enstemmig Indstilling om Stillingens Besættelse, skal Konkurrence afholdes, med mindre Foreningen efter Indstilling fra mindst Halvdelen af Udvalgets Medlemmer erholder Handelsministeriets Godkendelse af, at Stillingens Besættelse udsættes, eller at Afgørelse ikke skal træffes paa Grundlag af det stedfundne Opslag, men at nyt Opslag skal ske.

Naar det er givet, at Konkurrence skal finde Sted, bør Udvalgets Indstilling kun gaa ud paa, at det ikke uden Konkurrence kan afgøres med Sikkerhed, hvem af de paagældende der er bedst egnet til Stillingen, og Udvalget skal da samtidig udtale sig om, hvilke Ansøgere der bør have Adgang til at deltage i Konkurrencen.

Ingen Ansøger kan udelukkes fra Deltagelse i Konkurrencen, naar et af Udvalgets Medlemmer udtaler sig for hans Deltagelse. Foreslaas en Ansøger udelukket fra Konkurrencen, maa dette motiveres.

Naar et Flertal indenfor Udvalget udtaler sig derfor, kan der gives andre end Ansøgere Adgang til at deltage i Konkurrencen.

§ 6.

Skal Konkurrence afholdes, nedsætter Ministeriet for Handel, Industri og Søfart en Konkurrence-Komité under Ledelse af Handelshøjskolens Direktør.

Komiteen skal foruden af Direktøren bestaa af 4 Medlemmer, der vælges blandt ikke ved Handelshøjskolen ansatte danske eller udenlandske Sagkyndige, hvoraf mindst 2 skal være Videnskabsmænd, af hvilke 1 skal være ansat som Lærer ved Universitetet eller en anden højere Lærestanstalt. Er der ved Handelshøjskolen ansat Professorer, skal Komiteen suppleres med indtil 2 Medlemmer valgt blandt de Professorer, der er nærmest fagkyndige.

§ 7.

Konkurrence-Komiteen skal ved Afgørelsen af de konkurrerendes Kvalifikationer dels tage Hensyn til Vedkommendes tidligere Virksomhed og videnskabelige Arbejder og dels til Udfaldet af afholdte Prøver, hvorom nærmere Regler fastsættes af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart efter Indstilling af Konkurrence-Komiteen i hvert enkelt Tilfælde.

§ 8.

Naar Konkurrencen er afsluttet, afgiver Komiteen Indstilling til Foreningen, der videresender den til Handelsministeriet.

§ 9.

I ganske særlige Tilfælde kan Foreningen med Handelsministeriets Godkendelse uden Iagttagelse af de i §§ 3—8 indeholdte Regler udefra til Professor ved Handelshøjskolen kalde en Person, der indenfor et af Højskolens centrale Studieomraader ubestrideligt har lagt de videnskabelige Kvalifikationer for Dagen, der maa kræves af en Indehaver af et Professorat.

§ 10.

Naar en Stilling som Docent ved Handelshøjskolen bliver at besætte, finder efter Handelsministeriets nærmere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde Forskrifterne i §§ 3—8 hel eller delvis Anvendelse.

En saadan Stilling kan dog, naar Forholdene i særlige Tilfælde taler derfor, besættes uden Opslag. Ønsker Foreningen ikke Stillingen opslaaet, maa dette særligt motiveres overfor Handelsministeriet, samtidig med at der afgives Indstilling om Stillingens Besættelse.

§ 11.

Ansættelsen af Lektorer, der sker i Henhold til særligt Regulativ, gælder for 3 Aar ad Gangen. I Tilfælde af Genansættelse skal Handelsministeriets Godkendelse ikke indhentes.

Foranstaaende Regler for Ansættelse af Lærere ved Handelshøjskolen i København godkendes herved.

Ministeriet for Handel, Industri og Søfart, den 3. April 1946.

J. Villemoes.

F. Neergaard-Petersen.

Studieafgifter.

Der er foretaget følgende Forhøjelser af Studieafgifterne pr. Semester fra Efteraarsemestret 1946: Det erhvervsøkonomiske Grundstudium (som Dagstudium) fra Kr. 210 til Kr. 250; Forberedelsen til Den tresproglige Korrespondentprøve fra Kr. 210 til Kr. 300; Det erhvervsøkonomiske Grundstudium (som Aftenstudium) og de erhvervsøkonomiske Specialstudier fra Kr. 90 til Kr. 110; Forberedelsen til Den eensproglige Korrespondentprøve fra Kr. 80 til Kr. 90; Forberedelsen til Translatøreksamen fra Kr. 120 til Kr. 140. Brændselspengene, der tidligere opkrævedes som et særskilt Gebyr, er inkluderet i de nye Studieafgifter.

Lærere og Administration.

Med Undervisningsaarets Afslutning fratraadte nedennævnte Lærere deres Stillinger ved Handelshøjskolen:

Kontorchef Kaj Brodthagen H. D. (Lektor i Bankvæsen)
 Bankbestyrer Svend Hansen H. D. (Bankvæsen)
 Kaptajn E. Kall (Søforsikring)
 Kontorchef Holger Lorenzen (Søforsikring)
 Kontorchef P. G. Ove-Petersen (Søforsikring)
 Dispathør S. Stage (Søforsikring)
 Landsretssagfører André Sørensen (Søforsikring)

Fra 1. August 1945 ansattes statsaut. Revisor Poul Hansen som Lektor i Revision, og cand. polit. Per Boesen blev udnævnt til Bibliotekar af 2. Grad ved Handelshøjskolens Bibliotek. Fra 1. Januar 1946 udnævntes Lektor, cand. merc. Ejler Alkjær til Docent i Erhvervsøkonomi. Endelig er Adjunkt, cand. mag. Paul Bay fra 1. August 1946 ansat som Lektor i Engelsk og fremmedsproglig Stenografi.

Ved Handelshøjskolen har i det forløbne Aar virket følgende nye Lærere:

Lektor, cand. mag. Paul Bay (Engelsk)
 Bibliotekar, cand. polit. Per Boesen (Erhvervsøkonomi)
 Direktionsekretær, cand. jur. V. Høiriis-Johansen (Ulykkesforsikring)
 Afdelingschef Poul Johansen H. D. (Brandforsikring)
 Translatør, Fru Aase Lenstrup (Fransk)
 Statsautoriseret Revisor Aksel Madsen (Regnskabsvæsen og Revision)
 Kontorchef, cand. polit. Noul Norsmann H. D. (Regnskabsvæsen)
 Fuldmægtig Erik Otto H. A. (Bogføring)

I 1945—46 virkede ved Handelshøjskolen 1 Direktør, 1 Inspektør, 2 Professorer, 6 Docenter, 25 Lektorer, 89 Lærere og 2 Bibliotekarer samt Kontor-, Institut- og Bibliotekspersonale og 2 Skolebetjente.

Undervisningsraadet.

Undervisningsraadet har i Aarets Løb afholdt 8 Møder.

Censorer.

Handelsministeriet har i Aarets Løb godkendt følgende nye Censorer:

Engelsk: Skibsreder Axel Kampen
 Prokurist Georg Andersen

Fransk: Kontorchef Poul Kousgaard
 Russisk: Madame Galina Plakhine
 Translatør, Fru Anja Veibel

Endvidere har Handelsministeriet godkendt, at nedennævnte, der tidligere er blevet godkendt som Censorer i andre Fag, fungerer som Censorer i Faget Erhvervsøkonomi ved første Del af Diplomprøven, der blev afholdt for første Gang i Aar:

Underdirektør Bernhard Baaring H. A.
 Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen
 Kontorchef, Lektor P. Sveistrup
 Kontorchef, cand. polit. Fru Rigmor Skade (Suppleant)

Kontorchef, cand. polit. J. A. Vestbirk, der har fungeret som Censor ved første Del af Diplomprøven i Forretningsorganisation og Varehandel, er traadt tilbage efter sin Udnævnelse til Generalkonsul i London.

Studerende.

Handelshøjskolen besøgte i 1945—46 af ialt 2301 Studerende og Deltagere mod 2501 i 1944—45, der fordeler sig som følger:

Dagstudierne	317	mod	225
Specialstudier og Grundstudiet om Aftenen	1307	»	1650
Sprogstudier	677	»	626
	Ialt 2301		2501

I Efterårssemestret 2208 mod 2439 sidste Aar.

I Foraarssemestret 1866 » 1926 » »

Antallet af Studerende og Deltagere under de forskellige Studier var som følger:

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM, Dagstudiet

Studerende.

Efterårssemestret	180
Foraarssemestret	166

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM, Aftenstudiet

Studerende.

Efterårssemestret	82
Foraarssemestret	61

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

1. Del af Diplomprøven:

Studerende.

Efterårssemestret	480
Forårssemestret	388

Deltagere.

Efterårssemestret	29
Forårssemestret	15

2. Del af Diplomprøven:

Bankvæsen:

Studerende.

Efterårssemestret	18
Forårssemestret	17

Deltagere.

Efterårssemestret	0
Forårssemestret	1

Forretningsorganisation:

Studerende.

Efterårssemestret	104
Forårssemestret	98

Deltagere.

Efterårssemestret	2
Forårssemestret	0

Forsikring:

Studerende.

Efterårssemestret	26
Forårssemestret	26

Deltagere.

Efterårssemestret	4
Forårssemestret	3

Regnskabsvæsen:

Studerende.

Efterårssemestret	228
Forårssemestret	222

Deltagere.

Efterårssemestret	19
Forårssemestret	20

Revision:

Studerende.

Efterårssemestret	84
Forårssemestret	62

Deltagere.

Efterårssemestret	17
Forårssemestret	19

Salgsorganisation og Reklame:

Studerende.	
Efteraarsemestret	60
Føraarssemestret	50
Deltagere.	
Efteraarsemestret	36
Føraarssemestret	37

Varehandel:

Studerende.	
Efteraarsemestret	30
Føraarssemestret	23
Deltagere.	
Efteraarsemestret	3
Føraarssemestret	1

HANDELSDVINDSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Studerende.	
Efteraarsemestret	4
Føraarssemestret	1

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.	
Efteraarsemestret	131
Føraarssemestret	123

DEN EENSROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

Studerende.	
Efteraarsemestret	461
Føraarssemestret	379

FORBEREDELSE TIL TRANSLATØREKSAMEN

Studerende.	
Efteraarsemestret	107
Føraarssemestret	97

FORBEREDELSE TIL SPANSKPRØVEN

Studerende.	
Efteraarsemestret	63
Føraarssemestret	43

RUSSISK

Studerende.	
Efteraarsemestret	28
Føraarssemestret	13

UNDERVISNING AF HANDELSSKOLELÆRERE

Deltagere.	
Efteraarsemestret	9
Føraarssemestret	1

Studiebesøg og Studierejser.

De Studerende paa Grundstudiets 3. Semester foretog fra 23. til 29. November under Ledelse af Direktør Christen Møller og Lektor Ejler Alkjær en Studierejse til Stockholm med Besøg i flere andre svenske Byer. I Januar aflagde et tilsvarende Antal svenske Studenter fra Handelshøgskolan i Stockholm et fem Dages Besøg i København. Saavel fra svensk som fra dansk Side blev der vist Studenterne en udstrakt Gæstfrihed.

I April besøgte et mindre Antal finske Studenter Handelshøjskolen.

Gæsteforelæsninger.

Professor A. ter Vehn, Göteborg Handelshögskola, har i November holdt Forelæsninger om »Varulagervärdering med särskilt hänsyn till beskattning av konjunkturvinster« samt »Samordning av produktion och distribution«.

Professor F. A. Hayek, London School of Economics, har i Januar holdt Forelæsninger over »Selected problems of business cycle theory«.

Dr. phil. Wolmer Clemmensen har i Februar holdt Forelæsninger over erhvervsetiske Problemer.

Endvidere har der som sædvanlig været Lejlighed for de Studerende til at overvære de Forelæsninger og Foredrag baade af faglig og mere humanistisk Karakter, som de erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesraad og de øvrige til Handelshøjskolen knyttede Foreninger har afholdt i Aarets Løb.

Om Eksportforelæsninger se Side 14.

Lokaler.

Handelshøjskolen har ligesom sidste Aar stillet et Antal Lokaler til Raadighed for en Del af Købmandsskolens Undervisning.

Som sædvanligt stillede Handelshøjskolen Lokaler til Raadighed for Handelsministeriet til Afholdelse af Den teoretiske og praktiske Del af Revisoreksamen i September—Oktober—November og Ejendomsmæglereksamen i Oktober—November.

Desuden stilledes Lokaler til Raadighed for Stenografisk Selskabs Stenografilærereksamen i Juni samt Tegnerforbundets Eksamen for Tegnere i Maj—Juni og for Handelsministeriets Feriekursus for Handelsskolere i Juli—August.

Handelshøjskolen har endvidere i det forløbne Aar overladt Landsretssagfører E. Harremoës nogle Lokaler til Afholdelse af et Kursus til Ejendomsmæglereksamen.

Udgivervirksomheden.

Følgende Skrifter er udgivet i Aarets Løb:

Skriftrække A

4, IV Svend Andersen: Finansiering. 96 S. 1945.

4, VI Palle Hansen: Vurderings- og Kalkulationsprincipper. 160 S. 1945.

Skriftrække C

2. Palle Hansen: Industriens interne Regnskabsvæsen. 304 S. 6 Tvlr. 1945.

Skriftrække G

1. Jan Kobbervagel: Erhvervsretten i Grundtræk. Bd. 1. 2. Udg. 314 S. 1945.

Biblioteket.

Læsesalen og Haandbiblioteket har været tilgængelige daglig Kl. 10—21 (Lørdag 10—18), og Udlaanet Kl. 10—14 og 18,30—21 (Lørdag 10—14). Biblioteket har i Juli været aabent 10—12.

Biblioteket tæller ca. 20,400 Bd. Foruden Lærerne og Institutternes Personale har Biblioteket haft 647 Laanere, der fordeler sig saaledes: Grundstudiet 157, Specialstudierne 312 (1. Del uden Valg af Speciale 16, Bankvæsen 10, Forretningsorganisation 103, Forsikring 1, Regnskabsvæsen 85, Revision 10, Salgsorganisation og Reklame 57, Varehandel 30), Kandidateksamen 2, Sprogstudier 24, udenforstaaende 152 (heraf 37 Biblioteker). Antallet af Udlaan har været 3999, der fordeler sig saaledes: Lærere og Institutter 495, Studerende 2823, udenforstaaende 681 (deraf til fremmede Biblioteker og Provinsen 129). Til Brug paa Læsesalen er der fra Magasinerne fremtaget 17,588 Bd., hvortil kommer Benyttelsen af de Bøger og Tidsskrifter, som er anbragt paa Læsesalen.

Bibliotekets Anuum er 8000 Kr. Dertil kommer en Bevilling paa 1000 Kr. til særlige Anskaffelser. Dansk Reklameforening har ydet sit aarlige Tilskud paa 400 Kr. til Anskaffelse af Salgs- og Reklamelitteratur. Handelshøjskolen har fra Laurits Andersens Fond modtaget 1500 Kr. til Anskaffelse og Katalogisering af geografisk Litteratur.

Bibliotekets Tilvækst af udenlandsk Litteratur har været offentliggjort i Statsbibliotekernes Accessionskatalog. Desuden har Biblioteket paa-begyndt Udsendelse af dupliserede Lister over sin udenlandske Tilvækst til en Række inden- og udenlandske Biblioteker og Institutioner.

Under Krigen blev der i Amerika dannet en Komité med Professor, Dr. phil. Harald Ingholt, Yale University, som Formand. Denne Komité

indsamlede blandt Dansk-Amerikanerne et Beløb paa mere end 20,000 Dollars, som blev brugt til Indkøb af amerikansk Litteratur og de Tidsskrifter, som de danske videnskabelige Biblioteker var afskaaret fra under Krigen. Hele denne store Gave hjemsendtes i Sommeren 1945 og fordeltes mellem Bibliotekerne. Handelshøjskolens Bibliotek har paa den Maade modtaget 25 Bd. og har desuden i det væsentlige faaet suppleret 9 amerikanske Tidsskriftrækker.

Ved Formidling af Det kgl. Bibliotek blev der under Krigen indkøbt en Del engelsk Litteratur, navnlig Tidsskrifter, til danske videnskabelige Biblioteker. Ogsaa ad denne Vej har Biblioteket faaet nogle Supplemen-ter, men Forholdene i England gjorde, at den engelske Litteratur har langt flere Huller end den amerikanske.

Som Andel i beslaglagte tyske Biblioteker i København har Biblioteket modtaget 22 Bind.

Handelshøjskolen har gennem det nyoprettede »Danmarks Institut for international Udveksling af videnskabelige Publikationer« skænket en Del af sine Skrifter til visse krigsramte Biblioteker. Til Gengæld modtager Biblioteket løbende fra Udvekslingscentralen Disputatser og andre Skrifter fra Udlandet.

Bibliotekar Knud Larsen har i Efteraarsemestret for 1. Aars Studerende under Grundstudiet holdt seks Forelæsninger for Dagstudiet og seks for Aftenstudiet om Litteraturbenyttelse.

Cand. polit. Per Boesen ansattes fra 1. August 1945 som Bibliotekar ved Handelshøjskolens Bibliotek.

Bibliotekar Per Boesen gjorde i Juni Maaned Tjeneste ved Handelshøjskolens Bibliotek i Stockholm; samtidig gjorde Biblioteksamanuens Karin Tofft fra dette Bibliotek Tjeneste i Handelshøjskolens Bibliotek.

Udvalget for Reklamebiblioteket afholdt sit aarlige Møde den 19. Juni. Denne Afdeling af Biblioteket tæller 741 Bind, deraf 373 Bind Tidsskriftlitteratur.

Antallet af løbende *Tidsskrifter* er 168. Deraf modtages følgende gratis fra Udgiveren, de med * i Udveksling med Handelsvidenskabeligt Tidsskrift eller Handelshøjskolens Skriftrækker:

Aalborg statistiske Kontor, Statistiske og økonomiske Efterretninger.	Arbejdsøkonomi.
Aarhus Kommune, Statistiske Kvartals- efterretninger.	Assurandoren.
Administrations-Teknik.	Auto.
*Affærsøkonomi.	Bank of Finland, Monthly bulletin.
Affærsøkonomisk revy.	Bankstanden.
Andelsbladet.	Bankstatistik (Den finske Bankinspek- tion).
	Bedriftsøkonomen.

- Bikuben.
 Books of the month.
 Brandfare og Brandværn.
 Brandskydd.
 British book news.
 British books to come.
 Current literature.
 *Danish foreign office journal.
 Danmarks Handels- og Søfarts-
 Tidende.
 Danmarks Handels Tidende.
 Dansk Arbejde.
 Dansk Boghandlertidende.
 Dansk Emballage Tidende.
 *Dansk Export.
 Dansk Fiskeritidende.
 Dansk Forsikringstidende.
 *Dansk Grossist-Tidende.
 Dansk Handels- og Kontormedhjælper-
 tidende.
 Dansk Smør- og Margarinehandler-
 Tidende.
 Dansk Søfarts-Tidende.
 Den danske Handelsskole.
 Det danske Marked.
 Detail-Fiskehandler Bladet.
 *Economica.
 Ekonomen.
 *Ekonomisk revy.
 *Ekonomisk tidsskrift.
 Ekonomiskt forum.
 Fagskrift for Bankvæsen.
 Finlands banks institut för ekonomisk
 forskning, Ekonomiska utredninger.
 Fiskeeksportørbladet.
 Forsikringsklubben.
 Fri köpenskap.
 Frit Erhverv.
 Frivagten.
 Gjallarhornet.
 De grafiske Fag.
 Haandværkerbanken, Kvartalsskrift.
 Haandværkets Magasin.
 Haandværksraadets Tidsskrift.
 Handelsskolebladet.
 *Handelsstandens månedsskrift.
 Handelsvidenskabeligt Tidsskrift.
 *Industria.
 *Industriförbundets meddelanden.
 Ingeniør- og Bygningsvæsen.
 *Kommersiella meddelanden.
 Kolonial-Købmanden.
 Kooperatøren.
 *Landbrugsraadets Meddelelser.
 The Liverpool trade review.
 Lloyds bank review.
 Månedsstatistik over de norske private
 aksjebanker og sparebanker.
 Maksimalpriser og -avancer samt
 Prisstop.
 Mandens Blad.
 *Meddelanden från konjunktur-
 institutet.
 Meddelelser fra det landøkonomiske
 Driftsbureau.
 Midland bank review.
 National city bank of New York,
 Economic conditions.
 Nationalekonomiska föreningens för-
 handlingar.
 *Nationaløkonomisk Tidsskrift.
 *Nordisk Forsikringstidsskrift.
 Nordisk speditör förbunds tidskrift.
 *Norges grossisttidende.
 *Norges industri.
 *Norsk geografisk tidsskrift.
 *Norsk reklame.
 Principal og Medhjælper.
 Publikationer. Fagskrift for revisions-
 studerende.
 Registreringstidende for Prisaftaler
 m. v.
 Revision og Regnskabsvæsen.
 Revisorbladet.
 *Samfelagsrit.
 Samvirke.
 Scandinavian shipping gazette.
 Skandinavisk aktuærtidskrift.
 Skandinaviska banken, Kvartalsskrift.
 Sparekassetidende.
 *Staden Københavns statistiske Kon-
 tors Publikationer.
 *Statistisk Departements Publikationer.
 *Statsøkonomisk tidsskrift.
 Storkøbenhavn.
 stud. merc.

Svensk bokförteckning.	*Tidsskrift for handelsuddannelse.
*Svensk handel.	Tidsskrift for Industri.
*Svensk utrikeshandel.	Tidsskriftet Niels Brock.
Svenska handelsbanken, Index.	*Udenrigsministeriets Tidsskrift.
*Den svenska marknaden.	Vort Virke.
Sveriges riksbanks tillgångar och skulder.	*Økonomi og Politik.

Følgende *Aarsberetninger* modtages gratis fra Udgiveren, de med * i Udveksling:

- Acta Jutlantica, Aarsskrift for Aarhus Universitet.
 Andelsselskaber i Danmark, udarbejdet af Andelsudvalgets Sekretariat.
 Apotekerfonden, Regnskabsresultater.
 Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, Økonomisk Aarsoversigt.
 Assurandør-Societetets Aarsberetning.
 Bank for international settlements, Annual report.
 Bank-Aarbogen. Udg. af Danske Bankfunktionærers Landsforening.
 Bankinspektøren, Beretning om de danske Bankers Virksomhed.
 Barclays bank limited, Report of the ordinary general meeting.
 * C[entralhandelskammeren] G[odkända] R[evisorer] årsbok.
 Danmarks Mejeri-Statistik. Udg. af Kontoret for Mejeristatistik.
 Danmarks Nationalbank, Beretning og Regnskab.
 Dansk Byplanlaboratoriums Virksomhed.
 Dansk Eksportkalender. Udg. af Kraks Legat.
 Dansk Industriberetning. Udg. af Industriforeningen i København.
 Dansk Textil Union, Krisebestemmelser for Textilhandlere.
 Dansk Reklame-Forening, Oplagskontrollens Bulletin.
 De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation, Beretning.
 De danske Provinsbankers Forening og de danske Provinsbankers Pensionskasse, Beretning.
 De danske Statsbaner, Aarsberetning.
 Fiskeridirektoratet, Fiskeri-Beretning.
 Foreningen Engageringskontoret for Handel og Industri, Aarsberetning.
 Forsikringsraadet, Livforsikringselskaber.
 Forsikringsraadet, Skadesforsikring.
 Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Beretning.
 Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Brugsforeningsstatistik.
 Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri.
 Generalpostdirektoratet for Post- og Telegrafvæsen, Beretning.
 Haandværkerraadets Aarbog.
 Handelsberetning. Udg. af Grosserer-Societetets Komité.
 * Handels- og Søfartsmuseet paa Kronborg, Aarbog.
 Indenrigsministeriets Beretning om Hypotekforeningernes Virksomhed.
 Indenrigsministeriets Beretning om Kreditforeningernes Virksomhed.
 Katalog over Erhvervelser af nyere udenlandsk Litteratur ved Statens offentlige Biblioteker [Accessionskatalog]. Udg. af Det kgl. Bibliotek.
 Kongeriget Danmarks Handelskalender.

Københavns Havnevæsen, Statistiske Oversigter over Skibsfart og Vareomsætning paa København.
 Københavns Universitet, Kommunitet og den Polytekniske Lærestalt, Danmarks tekniske Højskole, Aarbog.
 Landsforeningen Dansk Arbejdes Virksomhed, Beretning.
 Det landøkonomiske Driftsbureau, Undersøgelser over Landbrugets Driftsforhold, Regnskabsresultater fra danske Landbrug.
 Laurits Andersens Fond, Beretning fra Bestyrelsen.
 Otto Mønstedts Fond, Beretning fra Bestyrelsen.
 Priskontrolraadet, Beretning.
 Provinshandelskammeret, Aarsberetning.
 Sadolins Aarbog.
 Die Schweiz. Ein nationales Jahrbuch. Udg. Neue helvetische Gesellschaft, Zürich.
 Sparekasseinspektoren, Beretning om Sparekasserne i Danmark.
 Storkøbenhavns Kartoffelcentral, Beretning.
 Storkøbenhavns kommunale Mælkeudvalg, Beretning.
 Svenska ekonomföreningen, Medlemsförteckning.
 Textilfabrikantforeningen, Beretning.
 Tuborgfondet, Beretning fra Bestyrelsen.
 Verdensmarkedet og Danmark. Udg. af Grosserer-Societetets Komité.

Desuden har Biblioteket modtaget Gaver fra:

Aarhus Universitet.	Det kgl. Bibliotek.
Arbejds- og Socialministeriet.	Landbrugsraadet.
Dansk Reklame-Forening.	Det nordjyske Landsbibliotek,
Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.	Aalborg.
Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber.	Direktor Chr. H. Olesen.
Handelsvidenskabelig Studiekulub.	Papyrus A/B, Mölndal.
Ingeniørsammenslutningen.	Sparfrämjandet, Stockholm.
Statsaut. Revisor, cand. merc.	Direktor Folke Stenbeck, Stockholm.
H. Hjerno Jeppesen.	Kontorchef, Lektor P. P. Sveistrup.
Hans Jessens Maskinbyggeri, Vejle.	Sonderjyllands Kreditforening.
	Adjunkt, mag. art. R. Willerslev.

Foruden med de under Tidsskrifter og Aarsberetninger nævnte Bytteforbindelser udveksler Biblioteket Skrifter med følgende Institutioner:

Aarhus Universitets økonomiske Institut.	Handelshögskolans vid Åbo akademi bibliotek.
Bibliothèque de l'Ecole des Hautes Etudes Commerciales à Varsovie.	Instituttet for Historie og Samfundsøkonomi.
The British Library of Political and Economic Science, London.	Norges handelshøyskoles bibliotek, Bergen.
Danmarks tekniske Bibliotek.	Statistisk sentralbyrå, Oslo.
Forsikringsforeningens Bibliotek.	Svenska bankföreningen, Stockholm.
Göteborgs stadsbibliotek.	Svenska handelshögskolans bibliotek, Helsingfors.
Handelshögskolans bibliotek, Göteborg.	Universitetsbiblioteket, Lund.
Handelshögskolans bibliotek, Stockholm.	

Bankinstituttet.

Instituttet har i det forløbne Aar navnlig beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Budgettering inden for Bankbedriften og har i den Anledning gjort nogle Forarbejder.

Forbindelsen med udenlandske Banker er i nogen Udstrækning blevet genoptaget, og Instituttets Samlinger er herved blevet betydeligt forøget. De udenlandske Publikationer, som Instituttet modtager vederlagsfrit, bestaar hovedsagelig af løbende økonomiske Oversigter, Regnskaber og Bankstatistik.

Instituttet har ligesom i de foregaaende Aar modtaget Regnskaber og Aarsberetninger fra de fleste danske Banker, Sparekasser, Kredit- og Hypotekforeninger samt andre Pengeinstitutter.

Den faste Assistent paa Instituttet, S. O. Sørensen H. D., har været paa Studierejse i Svejts og derfra medbragt et righoldigt Materiale om bankpraktiske Forhold, især vedrørende Depot. Dette Materiale vil ved given Lejlighed blive nærmere bearbejdet i Instituttet.

Gennem sin Bank er S. O. Sørensen paany sendt ud paa en Studierejse, denne Gang til U.S.A., hvor han skal sætte sig ind i den moderne amerikanske Bankorganisation og -teknik.

Instituttet har været besøgt af tidligere Diplomtagere og Provinsbankfolk, der søgte Oplysninger om Litteratur, og som vilde benytte sig af Instituttets Samlinger.

Instituttet har staaet under Ledelse af Docent, Dr. Z. D. Lando. Som Assistent fungerede K. J. Persson H. D.

Eksportinstituttet.

I. Undersøgelsevirkksomheden.

Med Henblik paa det nyoprettede erhvervsøkonomiske Specialstudium *Udenrigshandel* og af Hensyn til den forstærkede Interesse, som for Tiden knytter sig til Danmarks Eksporthandel, har *Eksportinstituttet* taget følgende aktuelle Problemer inden for Eksporthandelens Organisation op til systematisk Behandling:

Strukturændringer i Eksportorganisationen.

Maskineksportens Organisation.

Organiseret Samvirke mellem Eksportproducenter.

Statsmonopol i Udenrigshandelen (Sovjetunionens Import- og Eksportorganisation).

Markedsundersøgelse og Oplysningsvirkksomhed.

Endvidere udarbejdede Instituttet en generel Redegørelse for
 Latinamerika som Aftagermarked
 og gav i Forbindelse hermed en kort Fremstilling af
 U.S.A.s Kapitalinvesteringer i Latinamerika.

Disse to Afhandlinger blev offentliggjort i *Udenrigsministeriets Tidsskrift*, 27. Aarg., Nr. 7, 8, 9 og 10 og udsendtes senere samlet som Særtryk.

I Tilknytning til de Undersøgelser, som Institutrets Leder paa sin Studierejse i 1938—39 har foretaget vedrørende Afsætningsmulighederne for forædlede danske Landbrugsprodukter paa det nordamerikanske Marked — hvilke Undersøgelser nu i Efterkrigstiden har faaet aktuel Interesse — udarbejdede Eksportinstituttet en statistisk Redegørelse for:

U.S.A.s Import af Kødkonserver i Mellemlkrigsaaene, fordelt efter Varearter og Tolddistrikter.

U.S.A.s Import af Mælkekonserver, Smør og Ost i Mellemlkrigsaaene; Osten specificeret efter Typer og samtlige Varer fordelt paa Tolddistrikter.

Danmarks Eksport af Kødkonserver og Mejeriprodukter til Kanada i Mellemlkrigstiden.

Desuden udarbejdedes:

Diverse supplerende og sammenlignende Tabeller vedrørende Danmarks Eksport af ovennævnte Varer til U.S.A. og Kanada.

II. Laboratorievirksomheden.

Arbejdet med at vejlede de Studerende, baade hvad angaar Litteraturlæsning og Udarbejdelse af Studiekredsopgaver, er blevet stærkt forøget i det forløbne Aar.

Antal Udlaan af Studiekredsopgaver beløb sig 1945—46 til 542 mod 262 i det foregaaende Aar.

Paa Eksportinstituttet blev der under Ledelse af dets Forstander i Maj og Juni afholdt et Instruktionskursus for en Kreds af H.A.ere, der havde ønsket en Orientering om aktuelle Eksportproblemer. Deltagerne fik her ved Lejlighed til selvstændigt at arbejde med nogle udvalgte Eksportmarkeder.

Instituttet har paabegyndt en Emneregistrering af Artikler i forskellige udenlandske Tidsskrifter vedrørende Udenrigshandel, især Spørgs-

maal, der vedrører Import- og Eksporthandelens Organisation, Finansiering og Teknik.

III. Eksportinstituttets Arbejde udadtil.

I Efteraaret 1945 holdt Instituttets Leder en Række Gæsteforelæsningspaa Handelshøgskolan i Göteborg omhandlende:

Strukturændringer i Udenrigshandelen efter forrige Verdenskrig.

Udenrigshandelens Organisation og Finansiering.

Hovedtræk af Industrieksportens Organisation.

Betalings- og Kreditstipulationer i Udenrigshandelen.

Da en af vore Landbrugsorganisationer i Efteraaret 1945 tog Spørgsmaalet om Afsætningsmulighederne for dansk Kødkonserver i U.S.A. op til Drøftelse, var Instituttets Leder indbudt til et orienterende Møde. Paa dette gjorde han med Støtte af det paa Eksportinstituttet udarbejdede Talmateriale Rede for sine Iagttagelser paa det nordamerikanske Marked samt for de afsætningsøkonomiske Foranstaltninger, der burde iværksættes med Oparbejdelse af en dansk Kødkonservereksport til U.S.A. for Øje.

Instituttets Leder bidrog med følgende Forelæsninger til Handelshøgskolens offentlige Eksportforelæsninger i November—December 1945:

Eksporten i international Belysning (2 Forelæsninger).

Eksportens Finansiering (1 Forelæsning).

Eksportinstituttet har i Aarets Løb besvaret forskellige Forespørgsler — bl. a. fra tidligere Elever hjemme og i Udlandet — angaaende Efterkrigstidens Eksportmuligheder samt givet Oplysninger om Organisations-spørgsmaal og nyere Finansieringsformer vedrørende Udenrigshandelen.

IV. Eksportinstituttets Samlinger.

Det har ikke været Instituttet muligt paa Grund af de for Tiden raadende Forhold at supplere sit Haandbibliotek med nyere engelsk og amerikansk Litteratur.

Derimod er det lykkedes at formaa nogle offentlige Institutioner og Handelskamre i Udlandet til — for det meste vederlagsfrit — at overlade Instituttet deres løbende Publikationer, Aarsberetninger og lign.

Instituttets Opgavesamling er i Aarets Løb blevet forøget med 84 Opgaver.

Eksportinstituttet har i det forløbne Aar været ledet af Docent, Dr. Z. D. Lando.

Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut.

Ligesom de foregaaende Aar blev der i 1945 udarbejdet en Drifts-sammenligning for Dansk Provins Kolonial Grossist Forening.

Sammenligningen er udarbejdet af cand. merc., Fru Gudrun Thrane.

Arbejdet paa Instituttet er foregaaet under Ledelse af Lektor, cand. polit. Viggo H. Villadsen.

Regnskabslaboratoriet.

Regnskabslaboratoriet har i Aarets Løb forsat sit Arbejde inden for de Omraader, der er tilknyttet Fagene Regnskabsvæsen og Revision.

Der er i Aarets Løb udsendt følgende Publikation, der er udkommet i Handelshøjskolens Skriftrække A:

Palle Hansen: »Vurderings- og Kalkulationsprincipper«, 160 Sider.

Som et Led i Regnskabslaboratoriets Arbejde med Tilvejebringelsen af Studiemateriale for Revisorer er der udarbejdet følgende Skrifter:

Poul Hansen: »Bankernes Regnskabsvæsen«, 35 Sider + Bilag (dupl.).

Poul Hansen: »Skadesforsikringssekskabernes Regnskabsvæsen«, 41 Sider + Bilag (dupl.).

I Aarets Løb har Docent Palle Hansen bl. a. udarbejdet et Forslag til Kontoramme for Landbrugets Regnskabsvæsen. Forslaget er offentliggjort i »Handelsvidenskabeligt Tidsskrift«, Hæfte 53—54, 1945. I samme Tidsskrift, Hæfte 51—52, 1945, har Regnskabslaboratoriets daværende Medarbejder, Lektor Ottomar Loff, paa Grundlag af indsamlet Materiale offentliggjort en Afhandling: »Om Kalkulation i Bogtrykkerier«.

Det af Regnskabslaboratoriet ved Lektor Svend Jensen udarbejdede foreløbige Forslag til ensartet Bogføring og Regnskabsaflæggelse for Storkøbenhavns Detailmælkehandlere er i Aarets Løb blevet afløst af et mere uddybet og detailleret Forslag, der er tilstillet Smør- og Margarinehandlerforeningen i København. Da der endnu ikke har været ført Forhandlinger mellem Storkøbenhavns kommunale Mælkeudvalg og Detailmejeriorganisationerne om Udformningen af en Regnskabsplan i Henhold til Forslag til Tillægsbestemmelser til Mælkeordningen, er Regnskabslaboratoriets Arbejde endnu ikke gjort til Genstand for nærmere Drøftelse.

Af Assistent Aksel Madsen er i Aarets Løb udarbejdet væsentlige Dele af en Lærebog i elementær Bogføring, tilrettelagt efter moderne Principper og særlig beregnet for H.A.-Studerende.

Regnskabslaboratoriet har forsat sit Arbejde med Indkaldelse, Kata-

logisering og Arkivering af offentliggjorte Aarsregnskaber. Samlingen omfatter nu 5709 Regnskaber fra ialt 771 Virksomheder, der fordeles paa følgende Virksomhedsgrene:

160 Handels- og Industriselskaber	med 1862 Regnskaber
47 Dampskibsselskaber	» 474 »
221 Banker og Sparekasser	» 1664 »
53 Forsikringsselskaber	» 445 »
28 Kredit- og Hypotekforeninger	» 333 »
78 Udenlandske Industri- og Handelsselskaber	» 265 »
172 Udenlandske Banker	» 626 »
8 Andelsselskaber	» 37 »
4 Velgørenhedsinstitutioner	» 3 »

Tidsskriftindexet for Artikler om Regnskabsvæsen og Revision er i det forløbne Aar fortsat ført a jour. Indexet omfatter nu Registreringen af ca. 3250 Artikler fra inden- og udenlandske Tidsskrifter.

Laboratoriets Opgavesamling er forøget med Opgaver givet ved Diplomprøven, Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, Prøven for statsautoriserede Revisorer m. fl.

Af de af Centralanstalten for Revision til Raadighed staaende Midler er der i Aarets Løb som Opmuntring for særlig gode Opgavebesvarelser i Studiekredsene tildelt Birger Christensen H. A. og Revisor Curt Paludan-Møller hver et Beløb.

Lektor Ottomar Loff fratraadte sin Stilling som Medarbejder ved Regnskabslaboratoriet den 1. Januar 1946. Fra 1. August 1946 er Lektor Poul Hansen ansat som Medarbejder ved Regnskabslaboratoriet.

Lektorerne Svend Jensen og Ottomar Loff, der hidtil har været tilknyttet »Handelsvidenskabeligt Tidsskrift« som Redaktionssekretærer, er fra 1. Januar 1946 indvalgt i Redaktionen.

I det forløbne Aar har Regnskabslaboratoriet været ledet af Docent, statsaut. Revisor Palle Hansen H. D. Som Medarbejdere har virket Lektor, statsaut. Revisor Poul Hansen H. D., statsaut. Revisor Aksel Madсен H. D., Lektor, cand. merc. Svend Jensen og — indtil 1. Januar 1946 — Lektor, cand. merc. Ottomar Loff.

Instituttet for Salgsorganisation og Reklame.

1. Instituttets almindelige Virksomhed.

Idet Instituttets Forsknings- og Publikationsvirksomhed, Samlinger og Oplysningstjeneste vender baade udadtil (mod Erhvervslivet, samarbejdende Institutter, Organisationer m. v.) og indadtil (mod Handelshøj-

skolens Studerende), skal indledningsvis fremhæves, at Virksomhedens sidstnævnte Side i det forløbne Aar baade absolut og relativt har haft et endnu større Omfang end tidligere. Forøgelsen af Antallet af Studerende har dels haft til Følge, at flere og flere søger Instituttets Vejledning med Hensyn til Fremskaffelse af Litteratur, Materiale fra Instituttets Samlinger eller fra det praktiske Erhvervsliv, Udlaan af tidligere Studiekredsopgaver o. l., dels bliver det vanskeligere og vanskeligere Aar efter Aar at lade et stigende Antal Studerende rette i Hovedsagen ensartede Forespørgsler til de samme Virksomheder og Organisationer. Det er derfor blevet nødvendigt at samle stadig mere konkret Udlaans-Materiale i selve Instituttet, jfr. iøvrigt nedenfor under Afsnit 3, og at skabe Kontakt med en større Kreds af praktiske Virksomheder, til hvilke de Studerende kan henvises. Fremhæves maa ogsaa, at de norske Studenter til deres Studiekredsarbejder har haft Brug for særlig indgaaende Orientering med Henblik paa danske Forhold og Hjælpekilder.

Ogsaa fra det praktiske Erhvervsliv er der Aaret igennem blevet rettet et stigende Antal Forespørgsler til Instituttet om inden- og udenlandske Salgs-, Reklame-, Analyse og Organisationsspørgsmaal. En Del af disse har maattet afvises eller henvises til Reklamebureauer, Organisationsinstitutter o. l., eftersom det drejede sig om Løsning af konkrete praktiske Opgaver, men et stort Antal Forespørgsler af almen og neutral Art er besvaret telefonisk eller skriftligt.

2. Forsknings- og Publikationsvirksomheden.

Forsknings- og Publikationsvirksomheden er blevet fortsat som hidtil. Den omfatter dels større Arbejder, der offentliggøres i Handelshøjskolen Skriftrække F og dels mindre Undersøgelser, som løbende publiceres gennem Tidsskriftet »Det danske Marked«, der rent faktisk fungerer som Instituttets officielle Bulletin. I det forløbne Aar er der ikke udsendt større Arbejder i Skriftrækken, men Instituttets Medarbejdere har indsamlet og bearbejdet Materiale til 3 Værker, hvis Udgivelse er under Forberedelse: 1) en Fortsættelse af »Afsætningsøkonomi« i Form af en detailleret Gennemgang af de salgstekniske Funktioner (Max Kjær Hansen). Bogen vil udkomme under Navnet »Salgsteknik« og skal være Lærebog saavel for de H. A.-Studerende som for de 2. Dels Studerende til Diplomprøven i Salgsorganisation og Reklame. 2) Et Arbejde om *By og Land i erhvervsøkonomisk Belysning* (Ejler Alkjær). 3) En Lærebog i *Reklamens Teknik og Organisation* beregnet for de 2. Dels Studerende til Diplomprøven i Salgsorganisation og Reklame. Bogen er tilrettelagt af Lektoren i Faget (Mogens Lichtenberg) i Forbindelse med Max

Kjær Hansen. Bidrag ydes saavel af de to nævnte som af Docent Ejler Alkjær og forskellige H. D.'ere i Salgsorganisation og Reklame.

Af den Række mindre Undersøgelser, som er udarbejdet under Instituttets Ledelse og i Aarets Løb er offentliggjort i »Det danske Marked«, skal nævnes: *Den danske Handelsflaadens Transporter i Mellemlkrigs-aarene, Kvantitetsinddeling paa Dagligvaremarkedet, Sælgerbesøgenes Hyppighed og Varighed inden for forskellige Brancher, Københavns Forsyning med Fisk, Om den dansk-norske Samhandel, Erhvervsretten i 1945, Det danske Møbel-Marked, Automobilomsætningen i Danmark 1935—44, Nogle Problemer omkring en dansk Koksværksindustri og Nogle Træk af Landegrænsens lokaløkonomiske Virkninger.*

Instituttet har med en løbende Offentliggørelse af Resultaterne i »Det danske Marked« fortsat sin kvartalsvise Beregning af *det danske Annonceindex*, som registrerer Bevægelserne i saavel Lands- som Lokalannonce-mængden i Dag- og Ugebladene samt Søndagstillæggene. I Forbindelse med Beregningen af Hovedindexallene er der i Aarets Løb gennemført Specialundersøgelser over *Annoncemængden i Aarene 1938—45, Annonceringen paa Bogmarkedet* i samme Aarrække samt over *Omfanget af den tyske Annoncering i den danske Presse under Krigen.*

Endvidere har Instituttet bistaaet Lektor, cand. polit. *Hans Brems* med Fremskaffelse af Materiale til Brug ved en Undersøgelse over Kvalitets- og Prispolitikken i Konkurrencen paa det amerikanske Automobilmarked. Den af Lektor Brems udarbejdede Afhandling herom er blevet publiceret (duplikeret) af Instituttet under Titlen »*The Influence of Relative Price and Different Relative Quality Factors on Relative New Passenger Car Sales of Two Leading Makes. A Study in Monopolistic Competition.* (39 Sider plus Bilag).

Af igangværende endnu ikke offentliggjorte Arbejder kan nævnes en Enquête vedrørende *Stationsby-Fabrikkernes Beliggenhedsforhold* og en Undersøgelse af *interne Beliggenhedsproblemer* inden for københavnske Industri- og Handelsvirksomheder. Materialet er indsamlet og bearbejdes af Docent Alkjær.

5. Instituttets Samlinger.

Instituttets Samlinger er blevet væsentligt forøgede med moderne Salgs- og Reklamemateriale. Saaledes har American-Scandinavian Foundations Stipendiat, John Wahl, fra New York tilsendt Instituttet forskelligt Materiale vedrørende *amerikansk Reklame*, især Radioreklame. Med *Instituttet for Salgsorganisation og Reklame ved Handelshøjskolen i Bergen* er der truffet Aftale om en *Udveksling af dansk og norsk Materiale.*

To »*Vandresamlinger*« af Materiale har som tidligere Aar cirkuleret til forskellige markedsøkonomiske Kursus i Provinsen. En *Reorganisering af Instituttets Bladkartotek* er paabegyndt, idet der indsamles Oplysninger om Dagspressens oplagsmæssige Udvikling under og efter Krigen. *Tegnerforbundets Tegnerkartotek*, der indeholder en Fortegnelse over de danske Reklametegnere med Eksempler paa deres Arbejder (Annoncer, Skilte o. s. v.) til Brug for Reklameerhvervenes Valg af Tegnere til Løsning af forekommende Opgaver, og som har sin Plads i Instituttet, er blevet àjourført.

Ved Siden af de Studerende, der som allerede omtalt i stigende Grad benytter Instituttet som Laboratorium, besøges Samlingerne regelmæssigt af de praktiske Reklameerhvervs Folk.

4. Samarbejdet udadtil.

Samarbejdet med *Instituttet for Salgsorganisation og Reklame ved Norges Handelshøyskole* er omtalt foran. Endvidere kan nævnes, at Instituttet har udvekslet Publikationer med *Affärseconomiska Forsknings-Institutet ved Handelshögskolan i Stockholm* samt med *Svenska Försäljnings- och Reklamkontoret* sammesteds.

Samarbejdet med *Erhvervsraadene* er fortsat, saaledes at Instituttet baade har staaet i intim Forbindelse med de enkelte Erhvervsraad og med Foreningen af Erhvervskontorlederne. Sidstnævnte Sted har Docent Alkjær holdt Foredrag om »Erhvervsraadenes nuværende Stilling og Fremtidsopgaver«. Instituttet har ydet Bistand til en Række norske Byer, som har interesseret sig for en Overførelse af den danske Erhvervsraadsorganisation til Norge. Der er for Nordmændene bl. a. tilrettelagt Studiebe-søg paa danske Erhvervskontorer, ligesom Docent Alkjær har talt om Sagen i adskillige norske Byer.

For *Dansk Reklame-Forening* tilrettelagde Instituttet Programmet for den 1. danske Salgskonference i Dagene 1.—3. April 1946. Konferencen overværedes af ialt ca. 350 praktiske Erhvervsfolk. Foredragene og Diskussionerne afholdtes i Handelshøjskolens Auditorium Maximum, og Instituttet fungerede som Konferencens Bureau og Sekretariat i de paagældende Dage. Nogle af Foredragene blev efter Konferencens Afslutning trykt i Tidsskriftet »Det danske Marked«. Det kan yderligere nævnes, at Professor Max Kjær Hansen i Efteraaret 1945 deltog i en tilsvarende svensk Konference i Stockholm og Docent Alkjær i en lignende i Malmö med det Formaal at indhente Erfaringer med Henblik paa Konferencens Program og Arrangement.

Instituttets Service over for det praktiske Erhvervsliv har iøvrigt givet

sig Udslag i den tidligere omtalte almindelige Oplysningsvirksomhed gennem Fremskaffelse af Materiale og Besvarelse af Forespørgsler.

5. *Institutarbejdets Organisation.*

I det forløbne Aar har *Max Kjær Hansen* som hidtil fungeret som Instituttets Leder. Indtil 1. Januar 1946 har *Ejler Alkjær* været fast ansat ved Instituttet som Assistent. Efter den Tid har *Ejler Alkjær* kun været løst knyttet til Arbejdet, saaledes at Instituttet ikke har haft nogen fast Assistent. Sekretær Frøken *Else Rask-Pedersen* har gennemført det kontormæssige Arbejde i Forbindelse med Virksomheden. I det løbende Forskningsarbejde har foruden *Max Kjær Hansen* og *Ejler Alkjær* deltaget en Række af de øvrige Lærere ved Handelshøjskolen: *Aage Aagesen*, *Jan Kobbervagel*, *Børge Barfod*, *Hans Brems* og *Mogens Lichtenberg*. Desuden er de Studerende saavel ved Grundstudiet som ved H. D.-Studiet i Salgsorganisation og Reklame blevet anvendt ved Udarbejdelsen baade af løbende Registreringer og ved Gennemførelsen af forskellige Specialundersøgelser, ligesom flere Dimittender har udført en Række Arbejder inden for Instituttets Rammer.

Sproglaboratoriet.

I det forløbne Aar har Sproglaboratoriet fortsat sit Arbejde med Indsamling og Ordning af Ordbogsmateriale. Især er de franske og spanske Samlinger vokset betydeligt. Antallet af spanske Kartotekkort er saaledes steget fra ca. 2000 til ca. 4000.

Forskellige Bidrag bestaaende af tildels meget omfangsrige Samlinger af sproglige Iagttagelser er modtaget fra nogle af Handelshøjskolens Lærere, de af Skolen uddannede Translatører og enkelte andre. Af Bidragyderne fremhæves Translatørerne *Børge Hansen*, Frk. *Gudrun Rosenkold*, *Børge Schack* og *Aage Voss*.

De sproglige Opgavesamlinger, som er overført fra Skolens Arkiv til Laboratoriet, er blevet ordnet og katalogiseret samt udlaant til Brug ved Undervisningen.

Laboratoriet har endvidere ladet duplikere forskellige Tekster til Undervisningsbrug samt foretaget forberedende Arbejder med Henblik paa Udarbejdelse af Læremidler.

Haandbogssamlingen er forøget med Gaver og Nyanskaffelser.

Kartotekerne har været tilgængelige for Skolens Lærere og Studerende og andre interesserede, ligesom en Del Forespørgsler fra Oversættere er blevet besvaret.

Laboratoriet ledes af Docent, Dr. phil. *Poul Høybye*, som tillige fore-

staar Indsamlingen af Materiale vedrørende Fransk og Italiensk, medens de engelske Samlinger forestaas af Lektor, cand. mag. *Børge Maaløe*, de spanske af Lektor, Translatør *Lorenzo Aabye* og de tyske af Lektor, Translatør *J. J. Siegler*.

Som fast Assistent fungerer stud. jur. Frk. *Rigmor Krarup Jørgensen* og som særlig spanskkyndig Assistent Translatør, Frk. *Gerda Ringgaard*.

Tietgen-Prisopgaven.

Paa C. F. Tietgens Fødselsdag den 19. Marts udsattes følgende Prisopgave:

Hvilke Forudsætninger kræves opfyldt, for at København kan forøge sin Betydning som Gennemgangs-, Oplags- og Fordelingsplads i Samhandelen mellem kontinentaleuropæiske og oversøiske Lande.

Besvarelser skal være indsendt til Handelshøjskolens Direktør inden den 19. Marts 1947.

Under Mærket

Daarlig Organisation er sjældent at finde i skriftlige Anvisninger
O. G. F. M. D.

modtog Handelshøjskolen i Marts 1946 en Besvarelse af den i 1945 udsatte Prisopgave:

Der ønskes en Redegørelse for Principperne for de interne Analyser, paa Grundlag af hvilke man kan foretage en rationel Normering af Stillinger inden for Erhvervslivet og bedømme Personalets Egnethed til disse Stillinger.

I Forbindelse med Redegørelsen ønskes en Vurdering af disse Princippers praktiske Betydning for danske Erhvervs-virksomheder.

Til Bedømmelse af Besvarelsen nedsattes et Udvalg bestaaende af Direktør, Fru Else Illum (Formand), Underdirektør Bernh. Baaring H. A., Professor, Dr. Max Kjær Hansen, Docent Palle Hansen og Handelshøjskolens Direktør, Professor, Dr. phil. Christen Møller.

Udvalget afgav følgende Udtalelse:

Under Mærket

Daarlig Organisation er sjældent at finde i skriftlige Anvisninger
O. G. F. M. D.

er der indkommet en Besvarelse paa 199 maskinskrevne Sider + en Litteraturfortegnelse paa 2½ Side.

I Opgaven ønskedes en Redegørelse for Principperne for de to Arter af interne

Otto Mønstedts Fond har til Studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt Kr. 24.627 til følgende Studerende:

Under det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Ib Dahl	Kr. 1200
Hans Georg Enemark	» 1200
Gunnar Holm Nielsen	» 800
Arne Johansen	» 1000
Oscar Keller	» 1200
Joan Knox-Seith	» 1200
Jørn Linde	» 1800
Carsten Lund	» 1200
Erik Lund	» 1800
Erwin Nommensen	» 1200
Johannes Otzen	» 1200
Jens Pedersen	» 1200
Ditlev Saugmann Christensen	» 1200
Fritz Schönwandt	» 1200
Helge Viskum	» 1200

Under Forberedelsen til Den tresproglige

Korrespondentprøve:

Elisabeth Højmark Hansen	Kr. 1200
Ebba Margrethe Knudsen	» 1800
Bodil Nielsen	» 800
Leonora Nordentoft	» 1200
Yrsa Vibeke Petersen	» 947

Reinhold W. Jorck og Hustrus Fond har til Studier ved Handelshøjskolen bevilget ialt Kr. 2.900 til følgende Studerende:

Under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Hans Michaelsen	Kr. 300
Aage Moth	» 400
Gunnar Holm Nielsen	» 400
Franz Roesen	» 400

Under Forberedelsen til Den tresproglige

Korrespondentprøve:

Rigmor Andersen	Kr. 400
-----------------------	---------

Under Forberedelsen til Translatøreksamen:

Christian Willumsen Kr. 300

Under Specialstudiet Regnskabsvæsen:

Carl Sinram Kr. 300

Under Specialstudiet Varehandel:

Finn Jensen Kr. 400

Firmaet Evers & Co.s Studiefond har bevilget Kr. 7.600 til følgende Studerende:

Under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Henning Boldsen Kr. 600

Hans Thede Bossen » 800

Jacup i Jakupstovu » 800

Aage Knudsen » 600

Karl Micheelsen » 600

Ernst Otto Nielsen » 600

Erling Nordentoft Nielsen » 800

Peter K. Petersen » 400

Erik Vestbo » 600

Birger Ærøe » 600

*Under Forberedelsen til Den tresproglige
Korrespondentprøve:*

Anna Margrethe Nørtoft Kr. 800

Under Specialstudiet Regnskabsvæsen:

Herman Niels Meyer Kr. 400

Peter Petersen og Hustrus Legat har bevilget ialt Kr. 4.356 til følgende Studerende:

Under Specialstudiet Bankvæsen:

Ove Bildsøe Thomsen Kr. 872

Under Specialstudiet Regnskabsvæsen:

Carl Sinram Kr. 436

Peter E. Nielsen » 436

Under Specialstudiet Forretningsorganisation:

Poul Frederiksen	Kr. 436
Gunnar Nielsen	» 436

Studierejse til U. S. A.:

S. O. Sørensen	Kr. 1740
----------------------	----------

Emil P. Hertz og Hustrus Legat blev tildelt Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium Jens Enoch Petersen med Kr. 250.

Stipendieforeningen Studenternes Venner har tildelt Studerende under Det erhvervsøkonomiske Grundstudium Jens Henning Andersen og Viggo Birch Petersen hver Kr. 300.

Studiefonden.

I det forløbne Aar er der blevet bevilget Laan af Fonden til een Studerende med 445 Kr.

Rusfesten.

Rusfesten afholdtes den 20. Oktober. Aarets Rustale blev holdt af Direktør, Civilingeniør G. E. Hartz. Endvidere talte blandt andre Foreningens Formand, Direktør Paul Tillge, Professor Christen Møller og Formanden for H. A.-Sammenslutningen, Civilingeniør G. S. Schnedler. Imellem Talerne var der Recitation af Skuespiller Svend Fridberg.

Aarsfesten.

Undervisningsaaret sluttede den 25. Juni 1946 med en Aarsfest, hvor Foreningens Formand og Handelshøjskolens Direktør, Professor Christen Møller talte. Professor, Dr. Max Kjær Hansen holdt derefter en Forelæsning om Emnet: Salgsomkostninger i aktuel Belysning.

Kandidatdagen.

Den 25. November 1945 blev der atter afholdt en Kandidatdag for tidligere Studerende. Der blev holdt en Forelæsning af Docent Sune Carlson om »Næringslivets krav på økonomisk forskning«, og Direktør P. Wonsild gav en Oversigt over vor Industris Fremtid.

I Handelsvidenskabelig Studieklub har der i Aarets Løb været afholdt følgende Foredrag:

Aktuar, mag. scient. Chr. Hansen: Om tekniske Reserver.

Kontorchef, cand. jur. C. Helkett: Aktuelle Skatteproblemer.

Professor Christen Møller: Et humanistisk Dannelses-Ideal.

Docent, statsaut. Revisor Palle Hansen: Moderne Synspunkter for Organisation af Drifts- og Finansbogholderi.

Professor H. Winding Pedersen: Pengeledighed og Eengangsskat.

Professor ter Vehn: En Svensk Normalkontoplan.

Handelsvidenskabelig Studieklub's Medlemstal androg ved Aarets Slutning 1185 Medlemmer.

Af Handelsvidenskabeligt Tidsskrift er udsendt af 8. og 9. Aargang Hæfterne Nr. 47—52 incl.

I Bankklubben har der i Aarets Løb været holdt følgende Foredrag:

Dr. Z. D. Lando: Verdens økonomiske Trængsler.

Sekretær, stud. polit. P. Hækkerup: Bankernes mulige Socialisering.

Ekstraordinær Generalforsamling: Forslag til nye Vedtægter.

Sekretær i Danmarks Nationalbank, cand. polit. S. Andersen: De moderne Pengeteorier og det private Bankvæsen.

Dr. phil. Rud. Nager fra Sveits: Some aspects of actual life and banking in Switzerland.

Dir., Landsretss. Fr. Dalgaard, M. F.: Boligsituationen med særlig Henblik paa Renteniveauet.

Bankklubbens Medlemstal androg ved Aarets Slutning 115.

I Forsikringsklubben har der i Aarets Løb været holdt følgende Foredrag:

Kriminalassistent H. C. Andersen: Det underjordiske Politi.

Ekspeditionssekretær, cand. polit. Viggo Kampmann: Aktuelle økonomiske Problemer.

Underdirektør, cand. act. Kaj Christensen: Risikoforsikring.

Direktør, Civilingeniør Fr. Wittig: Motorkørsdens Fremtidsproblemer.

Kontorchef B. Zoffmann og Fuldmægtig Ernst Relster H.D.: Funktionærernes faglige Organisering.

Fuldmægtig M. Skot-Hansen: Filmen i Reklamens Tjeneste.

Propagandachef Poul B. Christensen H.A. og H.D.: Erhvervslivets Forhold til Offentligheden.

Endvidere er der gennemført følgende Forelæsningsrækker:

Læge Anton Tvilstegaard: Retningslinier for Bedømmelse af Begæringer fra Personer, der søger Livs-, Ulykkes- eller Sygeforsikring.

Civilingeniør H. Høeg: Om Brandaarsager og Forebyggelse af saadanne.

Prokurist A. C. Rasmussen: Rationalisering af et Forsikringskontor.

Forsikringsklubbens Medlemstal androg ved Aarets Slutning 367.

Handelsvidenskabelig Reklameklub, der blev stiftet den 4. September 1934, har i den forløbne Sæson afholdt følgende faglige Møder:

Arkitekt Esbjorn Hiort, Tegneren Viggo Vagnby og Reklamekonsulent Axel Dessau: En Udstilling skabes.

Reklamechef Jarl Almind H.D.: Jeg har lavet en Industrifilm.

Professor, Dr. Max Kjær-Hansen: Nyt fra Salgsorganisation og Reklame-Studiet.

Direktør Bernh. Baaring H.A.: Erhvervsvirksomhedernes Plan-Økonomi.

Pressesekretær, Forfatter Mogens Brandt: Forlystelseslivets Presseservice.

Endvidere har Klubben afholdt de traditionelle selskabelige Sammenkomster blandt andet Aarets Optagelsesfest for de nye Medlemmer.

Samtlige Diplomtagere i Salgsorganisation og Reklame-Studiet samt 6 Lærere og Censorer ved Studiet er Medlemmer, og Medlemstallet var ved Sæsonens Udgang 134 ialt.

H.A.-Sammenslutningen.

I Sæsonen 1945—46 blev der som sædvanlig afholdt Frokostmøder. Møderne blev holdt hver 3. Torsdag i Restaurant »Grønningen«, hvor Medlemmerne mødtes Kl. 12. En Foredragsholder holdt et kort Foredrag, hvorefter der var Diskussion. Møderne sluttede Kl. 13,30. Udover Frokostmøderne blev der holdt enkelte Aftenmøder.

H.A.-Sammenslutningen arrangerede d. 20. Oktober Aarets Rusfest. Rustalen blev holdt af Direktør, Civilingeniør G. E. Hartz.

Med jævne Mellemlum udsendtes Nyhedsbreve, hvorigenennem Medlemmerne erfarede Nyheder fra Handelshøjskolen og fra Foreningens Virksomhed, ligesom det gennem disse Breve lykkedes at fremskaffe kvalificerede Ansøgere til Stillinger, der ønskedes besat med H. A.'ere.

Medlemstallet er 150.

Handelsklubben.

Der er i Aarets Løb blevet afholdt følgende Møder med Foredrag af:

Docent, Dr. phil. Z. D. Lando: Et Tværsnit igennem Verdensøkonomien af i Dag og i Morgen.

Sekretær Holger Valeur H.D.: Vore Muligheder i Dag for Samhandel med Udlandet.

Kontorchef A. F. Knudsen: Dansk Landbrugsekspor i den nærmeste Fremtid.

Generalkonsul C. Marriott: Anglo-Danish Trade.

Cand. polit. Henning Ravnholt: Er Verden nu fri? (Internationale økonomiske Problemer).

Prokurist, cand. pharm. V. Makwarth: Kunststoffer.

Cand. jur. Knud. Strandgaard: Om Skibsfart.

I Sæsonens første Del tilstræbte Bestyrelsen at holde en bestemt Linie i Emnevalget, saaledes at de fire første Foredrag handlede om Udenrigshandelen.

Kort før Jul afholdt vi en ufaglig Sammenkomst i Restaurant »Karnappen«, hvor bl. a. Flyverløjtnant Knud Klauson-Kaas underholdt os med et Causeri over: »Fornøjelige Flyveoplevelser«. Endelig har Handelsklubben budt de nye Dimittender af Aargang 1946 velkommen ved en lille Reception i Eksportinstituttet i Forbindelse med Aarsfesten.

Handelssproglig Studiekлуб har i Aarets Løb afholdt nogle Studiekredsafstener, hvor der er gennemgaaet engelske Digte og Oversættelsestekster.

De erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesraad har for de tilsluttede Foreningers Medlemmer afholdt følgende Møde i Efteraarssemestret:

Chefredaktør, cand. polit. Aage Schock: Danmark efter Befrielsen.

Desuden har Fællesraadet ført Forhandlinger med Handelshøjskolens Ledelse angaaende Titelspørgsmaalet.

I Tilslutning til Handelshøjskolens Aarsfest arrangerede Fællesraadet i Samarbejde med Handelshøjskolen en selskabelig Sammenkomst for Aarets Dimittender og ældre Dimittender.

Stud. merc./H.D. Bladet.

Bladet er nu officielt Organ for De Studerendes Raad.

Fra og med 1. Januar 1946 optog Bladet Navnet »stud. merc.« i sit Bladhoved for tydeligere at tilkendegive, at det er Organ for samtlige Studerende ved Handelshøjskolen. Stud. merc. tilgaar de øvrige højere Lærestalters Studenterraad samt de øvrige nordiske Handelshøjskoler. Bladet har i den forløbne Periode været redigeret af et Redaktionsudvalg med Redaktør O. Friis-Jensen som ansvarshavende.

De Studerendes Raad.

Efter Valget i Slutningen af Oktober 1945 konstituerede Raadet sig den 8. November, og Forretningsudvalget fik følgende Sættelse:

Formand: Ole Friis-Jensen.

Næstformand: Oscar Keller.

Kasserer: Henrik Weyde-Andersen.

Sekretær: Inger Baden.

Den 29. November vedtog Raadet Ændringer i Vedtægterne, der gav den nyoprettede fælles I Del samt de eensproglige Korrespondenter Adgang til Repræsentation i Raadet.

Valg af Repræsentanter fra disse Studieretninger blev afholdt paa Handelshøjskolen den 15.—16.—17. Januar 1946, hvorefter samtlige Studieretninger var repræsenteret i Raadet med Undtagelse af Specialstudiet Forsikring, som ikke havde gjort Brug af sin Repræsentationsret.

Raadsarbejdet i den forløbne Periode har især været koncentreret om følgende Opgaver:

- 1) Raadets interne Organisation,
- 2) Oprettelse og Vedligeholdelse af Kontakten med de øvrige højere Lærestalter samt med de til Handelshøjskolen knyttede Foreninger,
- 3) Det nordiske Samarbejde.

Ad 1) Raadet har nedsat en Række permanente Udvalg til Løsning af løbende Opgaver: Kontaktudvalget, Idrætsudvalget, Klubudvalget, Bogudvalget og Redaktionsudvalget. Endvidere blev der i Foraaret 1946 nedsat et Organisationsudvalg, som skulde udarbejde nye Vedtægter paa Grundlag af de i Aarets Løb høstede Erfaringer samt undersøge Mulighederne for en Stabilisering af Raadets Økonomi.

De nye Vedtægter blev vedtaget paa et Raadsmøde den 11. Oktober 1946.

Ad 2) Kontakten med de øvrige højere Lærestalter blev muliggjort ved Raadets Optagelse i Danske Studerendes Fællesraad i November 1945. Forbindelsen med de til Handelshøjskolen knyttede Dimittendforeninger blev etableret paa Foranledning af De Erhvervsøkonomiske Foreningers Fællesraad. Den officielle Optagelse blev gennemført paa et Møde i D. E. F. F. den 29. August.

Ad 3) Dannelsen af en fælles nordisk Interesseorganisation samt Praktikantudvekslingen er de vigtigste Resultater af den Kontakt, vi i den forløbne Periode har haft med de øvrige nordiske Handelshøjskole-

Studenterraad.

De fælles Problemer blev drøftet paa følgende Møder:

1) Møde i København den 28. Januar mellem Handelshøjskolans i Stockholm Studentkaar og De Studerendes Raad. 2) De interskandinaviske Drøftelser i Stockholm i Tiden 2.—5. Marts, hvor Repræsentanter fra samtlige nordiske Handelshøjskoler var kommet til Stede. 3) 1. Nordiske Handelshøjskolekonference 1946 i Göteborg i Tiden 21.—23. Marts.

4) Den nordiske Studenterkonference, som blev afholdt i Aarhus i Tiden 4. til 11. September.

De Studerendes Raad har været repræsenteret ved samtlige ovennævnte Konferencer. Endvidere har vi haft en Repræsentant i Delegationen, der repræsenterede Danmark paa »The World Student Congress« i Prag i Slutningen af August.

Under Praktikantudvekslingen i Sommer har vi sendt 3 Studerende paa Praktikanttjeneste i Norge, 6 Studerende til Sverige og 4 til Finland. Til Gengæld har vi modtaget 2 norske og 8 finske Handelsstuderende til Praktikanttjeneste i København. Praktikantudvekslingen har været en stor Oplevelse for de deltagende Studenter.

De Studerendes Raad arrangerede i Oktober en Hollandsaften til Fordel for Hollandshjælpen. Aftenen gav et Overskud paa godt 3000 Kr. Raadet arrangerede endvidere i April en Foraarsfest for samtlige Studerende paa Handelshøjskolen.

Ovenstaaende er et meget koncentreret Uddrag af Aarsberetningen fra De Studerendes Raads Formand over Perioden 1. 11. 1945—31. 10. 1946. For nærmere Oplysninger henvises til selve Beretningen, som efter Ønske udleveres fra Raadet.

TILGANG OG AFGANG

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Dagstudiet.

I Efteraarsemestret 1945 blev der optaget 121 nye Studerende.

Til Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium, der afholdtes i Marts/April, indstillede sig 29 Studerende, hvoraf 15 bestod Eksamen.

Til Prøverne i Sprog, der afholdes ved Udgangen af 4. Semester, indstillede sig 31 Studerende.

Til den i Studieplanen fastsatte 2 Maaneders Volontørtjeneste for de Studerende, der ikke inden deres Optagelse paa Handelshøjskolen har været i Praxis, har efterfølgende Firmaer taget imod vore Studerende i Sommerferien:

- A/S Cimbria Tømmerhandel, Aabenraa.
- A/S Diana, København.
- A/S Haandværkerbanken i Kjøbenhavn.
- A/S Hellesens Enke & V. Ludvigsen, København.
- A/S Helsingørs Jernskibs-og Maskinbyggeri.
- A/S Philip W. Heyman, København.
- Holm & Wonsild, København.
- A/S Hostmann-Steinberg's Grafiske Farvefabrik, København.
- A/S Informa, København.
- A/S S. Kjærgaard Pedersen & Co., Taastrup.
- A/S Hans Knudsens Jern- og Staalforretning, Svendborg.
- Skibsmægler Lehmann Jensen, Lemvig.
- A/S Chr. Nielsen & Co., Trikotagefabrik, Odense.
- A/S Sthyr & Kjær, København.
- A/S Dampskibsselskabet Torm, København.
- A/S Th. Wessel & Vett's Fabrikker, København.

Som Censorer ved Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Departementschef Einar Cohn, Direktør H. O. Damgaard-Nielsen, Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H.D., Kontorchef, cand. polit. Rigmor Skade, Lektor, cand. polit. P. Sveistrup og Direktør Paul Tillge.

Nationaløkonomi: Underdirektør, cand. polit. Ebbe Groes, Professor, Dr. polit. F. Zeuthen, Professor Hans Cl. Nybølle og Kontorchef, cand. polit. Kjeld Johansen.

Erhvervsret: Professor, Dr. jur. Stig Juul og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Grosserer Kay Uhrenholdt.

Fransk: Kontorchef Poul Kousgaard.

DET ERHVERVSØKONOMISKE GRUNDSTUDIUM

Aftenstudiet.

Til Grundstudiet som Aftenstudium meldte der sig i indeværende Undervisningsaar 27 nye Studerende.

ERHVERVSØKONOMISKE SPECIALSTUDIER

I 1945/46 var der en Tilgang af 218 nye Studerende.

Til 1. Del af Diplomprøven, som er fælles for alle Studerende, indstillede sig under alle Specialer 180 Studerende, hvoraf 118 bestod. Til 2. Del af Diplomprøven, hvor de Studerende er fordelt paa Specialer, indstillede sig 216 Studerende, hvoraf 140 bestod. Fordelingen paa de forskellige Specialer var:

	Indstillet	Bestaet
Bankvæsen	8	8
Forretningsorganisation	55	45
Brandforsikring	5	5
Livsforsikring	8	7
Søforsikring	2	2
Ulykkesforsikring	3	2
Regnskabsvæsen	101	48
Salgsorganisation og Reklame	22	13
Varehandel	12	10

Som Censorer ved 1. Del af Diplomprøven medvirkede i:

Erhvervsøkonomi: Underdirektør Bernh. Baaring H.A., Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen og Lektor, cand. polit. P. P. Sveistrup.

Nationaløkonomi: Ekspeditionssekretær, cand. polit. H. P. Gøtrik, Docent, Folketingsmand O. Himmelstrup og Grosserer, cand. polit. Anthon E. Nielsen.

Erhvervsret: Departementschef H. Jespersen, Retspræsident Kaj Mundt og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Statistik: Professor H. Cl. Nybølle.

Bankvæsen: Underdirektør, cand. jur. R. Kæstel og Kontorchef Thorkel Jensen H.D.

Forretningsorganisation: Underdirektør Bernh. Baaring H.A., Departementschef Einar Cohn og Direktør, Civilingeniør Svend Mansted H.D.

Brandforsikring og Ulykkesforsikring: Direktør Kai Kjær og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.

Regnskabsvæsen: Statsaut. Revisor, cand. jur. Jørgen Jespersen og statsaut. Revisor Svend Larsen.

Salgsorganisation og Reklame: Propagandachef, cand. merc. Poul B. Christensen og Direktør Paul Tillge.

Varehandel: Departementschef Einar Cohn og Grosserer Hans Lund H. A.

Som Censorer ved 2. Del af Diplomprøven medvirkede i:

Bankvæsen: Departementschef Einar Cohn og Underdirektør, cand. jur. R. Kæstel.

Forretningsorganisation: Departementschef Einar Cohn, Underdirektør Bernh. Baaring H.A. og Kontorchef, cand. polit., Fru Rigmor Skade.

Brandforsikring: Direktør, Civilingeniør Svend Brannov, Direktør, Civilingeniør N. Chr. Hafn og Direktør, Civilingeniør Poul Serup.

Livsforsikring: Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon, Direktør, Dr. phil. L. Iversen, Direktør, Civilingeniør P. E. V. Lønborg og Højesteretssagfører Oluf Petersen.

Søforsikring: Direktør Svend Andersen og Direktør, cand. polit. K. K. Petersen.

Ulykkesforsikring: Højesteretsdommer A. Drachmann Bentzon, Direktør Kai Kjær, Højesteretssagfører Oluf Petersen og Direktør, cand. polit. G. E. Riemann.

Regnskabsvæsen: Regnskabschef Victor Holck, statsaut. Revisor, cand. jur. J. Jespersen, statsaut. Revisor Svend Larsen, statsaut. Revisor Aage Nielsen, Højesteretssagfører Oluf Petersen, statsaut. Revisor J. P. Strobel og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

Salgsorganisation og Reklame: Prokurist Svend A. Holbæk og Redaktør Roger Nielsen.

Varehandel: Generalkonsul, Direktør Waldemar Jacobsen og Departementschef Einar Cohn.

HANDELSVIDENSKABELIG KANDIDATEKSAMEN

Til Handelsvidenskabelig Kandidateksamen indstillede sig: Jacob Ingvarsen, der i Forvejen havde bestaaet Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium og Diplomprøven i Forretningsorganisation.

Efter at Jacob Ingvarsens skriftlige Arbejde:

Afdelingsopdelingen inden for Erhvervsvirksomheden i principiel Belysning — et teoretisk organisationsmæssigt Studie

var blevet godkendt, indstillede han sig til en mundtlig Eksamination, hvorefter Kandidateksamen erklæredes for bestaaet.

Som Censorer ved Kandidateksamen fungerede Departementschef J. Dalhoff, Underdirektør Bernh. Baaring H. A. og Sparekassedirektør Jens Toftegaard.

DEN TRESPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I Efteraarsemestret 1945 blev der optaget 84 nye Studerende.

Til den tresproglige Korrespondentprøve indstillede sig 46 Studerende, hvoraf 40 bestod.

Som Censorer ved Den tresproglige Korrespondentprøve medvirkede i: Engelsk: Professor, Dr. phil. N. Bøgholm og Direktør H. O. Damgaard-Nielsen.

Fransk: Lektor N. Chr. Nielsen og Kontorchef Poul Kousgaard.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Grosserer Kay Uhrenholdt.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Dansk, Engelsk og Tysk Stenografi samt Maskinskrivning: Grosserer J. C. Bogstad og Sekretær, Translatør Fru Ester Brinch.

Bogføring: Regnskabschef Victor Holck.

Erhvervsret: Højesteretssagfører Oluf Petersen og Vekselerer, cand. jur. Flemming G. Wulff.

FORBEREDELSEN TIL DEN EENSPROGLIGE KORRESPONDENTPRØVE

I 1945/46 var der en Tilgang af 244 nye Studerende.

Til Korrespondentprøven indstillede sig i alt 148 Studerende, hvoraf 96 bestod.

Under Engelsk blev der optaget 201 nye Studerende, under Fransk 25, under Spansk 10 og under Tysk 8 nye Studerende.

Til Korrespondentprøven i Engelsk indstillede sig 109 Studerende, hvoraf 67 bestod.

Til Korrespondentprøven i Fransk indstillede sig 16 Studerende, hvoraf 10 bestod.

Til Korrespondentprøven i Spansk indstillede sig 8 Studerende, som alle bestod.

Til Korrespondentprøven i Tysk indstillede sig 15 Studerende, hvoraf 11 bestod.

Som Censorer ved Den eensproglige Korrespondentprøve medvirkede i:
Engelsk: Prokurist Georg Andersen, Lektor, Dr. phil. Alf. Brahde, Lektor O. Kaalund-Jørgensen, Skibsreder Axel Kampen og Translatør V. Knippel.

Fransk: Kontorchef Poul Kousgaard og Lektor N. Chr. Nielsen.

Spansk: Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Tysk: Undervisningsinspektør, Dr. phil. A. Højberg Christensen og Direktør Sv. Aage Wesarg.

FORBEREDELSEN TIL TRANSLATØREKSAMEN

I Translatørskolen var der i 1945—46 en Tilgang af 41 nye Studerende.

Til Translatøreksamen indstillede sig ialt 22 Studerende, hvoraf 8 bestod.

Under Engelsk blev der optaget 29 nye Studerende, under Fransk 8, under Spansk 1 og under Tysk 3 nye Studerende.

Til Translatøreksamen i Engelsk indstillede sig 12 Studerende, hvoraf 4 bestod.

Til Translatøreksamen i Fransk indstillede sig 3 Studerende, hvoraf 1 bestod.

Til Translatøreksamen i Spansk indstillede sig 1 Studerende, som bestod.

Til Translatøreksamen i Tysk indstillede sig 6 Studerende, hvoraf 2 bestod.

I Maj 1946 afholdtes Prøve i Retslære for de Studerende i yngste Translatørklasse. Prøven blev bestaaet af 21 Studerende.

SPANSKPRØVEN, ITALIENSK OG RUSSISK

Under Forberedelsen til Spanskprøven blev der optaget 29 nye Studerende.

Til Spanskprøven indstillede sig 8 Studerende, hvoraf 5 bestod.

Som Censorer ved Spanskprøven medvirkede Prokurist H. V. Boye og Translatør, Dr. phil. Carl Bratli.

Under Forberedelsen til Prøven i Russisk blev der optaget 16 nye Studerende.

Til Prøven i Russisk, som i Aar blev afholdt for første Gang, indstillede sig 5 Studerende, som alle bestod.

Som Censorer ved Prøven i Russisk medvirkede Madame Galina Plakhine og Translatør, Fru Anja Veibel.

UDDANNELSE AF HANDELSSKOLELÆRERE

I Efteraarsemestret 1945 afholdtes Forelæsninger over Handelsskolernes Organisation og over Didaktik for dem, der ønsker at forberede sig til Faglærereksamen i Handelsfag. Forelæsningerne holdtes af Direktør for Handelsskoleundervisningen, cand. mag. Osvald Larsen, og de afsluttedes med en Prøve.

Udover disse Forelæsninger har der i det forløbne Aar været afholdt Øvelser i Grammatik og Fonetik.

EKSAMINER

Følgende bestod Afgangsprøven fra Det erhvervsøkonomiske Grundstudium:

Blindum, Knud Ejvin	g+
Bossen, Hans Thede	mg
Christensen, Viggo August Birger	mg.
Damm, Verner	mg+
Gregart, Knud	mg+
Holst Jensen, Jens	g+
Høegh, Jørgen	mg+
Kaastrup-Olsen, Jens	mg+
Kahlke, Jørgen	mg+
Knudsen, Aage Michel	g+
Nielsen, Ernst Otto	g+
Reedtz-Thott, Axel Gustav Tage	mg
Skøtt, Johannes	mg+
Vandet, Poul Jørgen	mg
Willumsen, Jørgen	mg+

Følgende bestod Diplomprøven i:

Bankvæsen.

Andersen, Frank Helge	mg
Bergqvist, Einar Frithiof	mg+
Bildsøe Thomsen, Ove Erling	mg
Corvinus, Erik	mg
Høgdal, Mogens Børge	mg
Jensen, Erik	mg+
Tarp, Jørgen	mg+
Tegldal Nielsen, Bent	mg+

Forretningsorganisation.

Andersen, Harald Rasmus Laurits	mg+
Andersen, Richard Valdemar	mg+
Arnbak, Søren	g+
Baadsgaard, Gunnar	mg+
Bennike Pedersen, Vagn	mg+

Broch Poulsen, Erling	mg÷
Echart Larsen, Arne	mg÷
Edwards, Alfred William	mg÷
Elling, Svend Erik	g+
Eriksson, John Haakon	g+
Fischer Madsen, Fritz	mg÷
Francis Madsen, Kurt Aage	mg÷
Hahn, Poul Ejvin	g+
Hertz, Carl Otto	mg÷
Hey, Jørgen Steenbach	mg÷
Jahn, Knud Aage Willy	g+
Jensen, Alf Per	mg
Jensen, Niels Jørgen	g+
Jørgensen, Erik Rasmussen	mg÷
Katborg, Carl	mg÷
Larsen, Erik	mg÷
Larsen, Erik Tage	mg÷
Larsen, Knud	g+
Leffland Schulze, Gunder	mg÷
Marstrand Blegvad, Jørgen	mg÷
Muchardt, Harry	mg
Møen, Anders	g+
Nielsen, Gunnar Thorvald	g+
Olsson, Thyge Adolf	mg÷
Pedersen, Anders	mg÷
Pedersen, Johannes	mg÷
Petersen, Walther	mg÷
Persson, Frank Herbert Reinhold	g+
Preis, Ove Johan Valdemar	g+
Rasmussen, Niels Henning	mg÷
Rothenborg, Erling Roland	mg÷
Schäfer, Jørgen Juul	mg÷
Simoni Müller, Kaj	g+
Skifter, Preben Stig	mg÷
Søndergaard, Jens Aage	mg
Sørensen, Erhardt Jørgen	mg
Sørensen, Kjeld Erik	mg÷
Thamsen, Erik	g+
Thorup, Knud-Arne	mg÷
Willumsen, Kaj	mg

Brandforsikring.

Borch-Madsen, Børge Wilhelm	mg+
Christensen, Otto Louis	mg
Nordlindh, Elon Albert	mg+
Skelbæk Pedersen, Aksel	mg+
Pejstrup Jensen, Erik	mg+

Livsforsikring.

Johansen, Georg Egon	mg+
Källstrøm, Svend Poul	mg
Larsen, Ivan Skovbo	mg+
Lunau, Holger Olaf Axel Heinrich	mg
Nielsen, Ole Cilius	ug+
Westbøll, Erik Ahrenkiel	mg
Ølgaard, Poul Karmi Edvard	mg+

Søforsikring.

Schneider, Hermann	mg+
Warsberg, Børge Severin	mg+

Ulykkesforsikring.

Hansen, Kai Holger Rosenthal	ug+
Simonsen, Henning Ludvig	mg

Regnskabsvæsen.

Arnkov, Kaj	mg
Axelsen, Carl	mg+
Ballegaard, Hans Hermann Friis	g+
Been, Henning	mg+
Brask Thomsen, Aage	g+
Bruhn, Steen Frederik Wathne	ug+
Brusgaard Christensen, Jens	g+
Christensen, Erik Olaf	mg+
Christensen, Per Astrup	mg
Christensen, Poul Christian	mg+
Clausen, Holger	mg+
Dybdal Hansen, Edwin Christian	mg
Dyre, Palle	mg
Hammershøj, Niels Henning Rasmus	mg+
Hansen, Robert Johannes Valdemar	g+
Hersland, Hans Peter Ernst	mg

Hübertz Knudsen, Jørgen	mg+
Jacobsen, Johannes Leif	mg+
Jensen, Aage Peter	mg
Jensen, Arne	mg+
Just, Jens Aage Nielsen	mg
Jørgensen, Bent Henri	g+
Jørgensen, Egon Ove	g+
Jørgensen, Svend Aage Poul	mg
Jørgensen, Tage	g+
Kaastrup-Pedersen, Otto Peder	g+
Kjersgaard, Søren Gottfred Ottly	g+
Larsen, Knud Svend	mg+
Laursen, Paul Debois	mg
Løvendahl, Niels Christian Hansen	mg+
Madsen, Mogens Poul	g+
Munch Hansen, Henning	mg+
Møller, Laurits Peder	mg+
Nielsen, Peder Egon	mg+
Nielsen, Knud Kristian	mg+
Nørgaard, Tage	mg
Ohlmann, Jørgen	g+
Panduro Christensen, Ejnar	mg+
Preben Hansen, Ib	g+
Prægel Jensen, Leo	mg+
Kvistbo, Gunnar	mg+
Rasmussen, Godtfred Carl Waldbjørn	g+
Rasmussen, Karl William	mg+
Sinram, Carl Heinrich	mg
Skovbjerg, Ejnar Tranberg	mg+
Smith, Tage Granlie	mg+
Vestergaard, Harald	mg+
Wilhelmsen, Erik	mg+

Salgsorganisation og Reklame.

Bagger, Knud Lewald	mg
Borgfelt, Holger Georg	mg+
Christensen, Børge Grip	mg
Christiansen, Kourt Erland	g+
Gaarslev, Christian	mg+
Gaunt Nielsen, Bente	mg+

Jensen, Poul Henning	mg+
Jespersen, Erik Wartburg	g+
Lange, Filip Josef Maria	mg
Nielsen, Erik Preben	g+
Olsen, Børge	g+
Thorsbro, Robert Emanuel Harald	g+
Vosbein, Herman Jørgen	g+

Varehandel.

Birch, Georg	g+
Hansen, Rasmus	mg+
Hartvig, Eskild Max	mg
Hooge, Jørgen	mg+
Jensen, Finn	mg+
Munthe-Østerbye, Hjarl	mg+
Pedersen, Niels Arne	mg+
Refshammer, Erik	mg
Rosetzsky, Finn David	mg+
Wilson, Tom Rohde	mg+

Handelsvidenskabelig Kandidateksamen blev bestaaet af:
Jakob Ingvarsten.

Revisoreksamen.

Ved den teoretiske Del af Revisoreksamen (afholdt af Handelsministeriet Efteraaret 1945) bestod 15, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen, Prøven i Revisionsteknik.

Den praktiske Del af Prøven for statsautoriserede Revisorer (afholdt af Handelsministeriet Efteraaret 1945) blev bestaaet af følgende, der i Forvejen havde Diplomprøven i Regnskabsvæsen:

Andersen, Niels Palle Gregers
 Buch, Peer Emil
 Holm, Gunnar Vilhelm
 Jacobsen, Gunnar Vibæk
 Jørgensen, Robert
 Larsen, Ingolf August Osvald
 Ludvigsen, Jens Jørgen
 Madsen, Axel
 Samuelson, Fritz Jørgen
 Smith, Henning Valdemar
 Vesth Hansen, Svend Aage Hermod

Følgende bestod Den tresproglige Korrespondentprøve:

Aiken-Petersen, Grete	mg+
Andersen, Rigmor	mg
Ankjær, Bente	mg+
Baden, Inger	mg
Boesen, Agnete	mg+
Braae, Birthe	mg+
Bøttern, Simone Winchell	g+
Bøttger, Benthe	g+
Guldager Petersen, Grete	mg+
Hammer, Eva Joanna	mg
Hansen, Birgit	ug+
Hansen, Ruth	mg+
Hansen, Tonny	mg
Harnisch, Elsebeth	mg+
Jensen, Rigmor	mg+
Jørgensen, Eva	mg+
Korsgaard, Inger Hansen	mg
Larsen, Bente Kirsten Lillian	g+
Lehmeier, Anne Marguerite	mg
Lerche-Thomsen, Gerda	mg
Lundquist, Marie Cecilie	g+
Martin-Jensen, Birthe	mg+
Michelsen, Inge Lisbet	g+
Nielsen, Vibeke Merete	mg+
Nørtoft, Anna Margrethe	mg
Otten, Lona	mg
Ottesen, Ellen Marie	mg+
Overgaard, Ebba	mg
Petersen, Yrsa Vibeke	mg
Ramsing, Else Agnete	mg+
Rasmussen, Elsebeth Margit	mg+
Reimer, Lis Algreen	mg+
Schytt, Eva Lykke	mg+
Svensson, Maj Britt	g+
Sølling, Erna	mg
Sørensen, Kirsten Rigmor	g+
Thyssing, Ella	mg+
Tuxen, Jonna	g+
Yjord, Ragnhild Lillian	g+
Ørbeck Jensen, Inger	mg

Følgende bestod Den eensproglige Korrespondentprøve:
Engelsk.

Ahl, Aage	mg
Alsø, Jørgen	mg
Andersen, Frantz	mg+
Andersen, Karen Margrethe	mg
Andersson, Stig Wallentin	mg+
Arnbo Kristensen, Yrsa Elinor	mg+
Bach, Lillian	mg+
Bagger Olsen, Knud	mg
Birkmann, Lis	mg
Bluhme, Agnete	mg+
Bonde Christensen, Annemarie	mg+
Borlev Nielsen, Rudi	mg+
Braach, Per Gustav Adolph	mg+
Bruhn, Bente	mg+
Brønderslev Madsen, Erik	mg+
Bøgh-Hansen, Aja	mg+
Bøje, Svend Erik	mg
Chapman, Joan Sheilah	mg
Christensen, Britt-Marie	mg
Christiansen, Elly Helga Else	mg
Christiansen, Ove	mg+
Ericsson, Gunvor	mg
Ericksson, Lilli	mg
Fenger-Petersen, Jytte	mg
Flyge, Bergliot Lillemor	mg
Gerlow, Maud Ingrid	mg
Grube-Hansen, Vagn	mg+
Hald, Inger Kirstine Johanne	mg+
Hansen, Ellen Margrethe	mg
Hansen, Gyda	mg+
Hastrup, Kirsten Cecilie	mg
Holgensen, Minna Beyer	mg+
Holm-Bentzen, Karen	mg+
Holmsø Andersen, Bodil	mg
Jensen, Ellen Marie	mg+
Juel Møller, Hanne	mg
Jurs, Vilhelm	mg

Jørgensen, Tyge	mg
Jørgensen, Vagn	mg+
Kragerup, Ebbe Erling Strange	mg
Larsen, Henning	mg+
Larsen, Magda Helene	mg
Lassen, Bente	mg
Lund, Kaj Siegred	mg+
Martens, Ruddie	mg
Mineur, Tove	mg+
Møller, Aage Adolph	mg
Nielsen, John Carl	mg+
Nøhr, Gerda Kristiane	mg
Olsen, Verner Conrad Sigfred	mg+
Paustian, Kirsten Johanne Wulff	mg
Petersen, Inge	mg+
Petersen, Lizzie Ruth	mg+
Poulsen, Inga	mg
Raavig, Ruth Agnethe	mg
Rasmussen, Anni Emma	mg+
Rosengreen, Inger	mg+
Schou, Bodil	mg+
Schou, Sven	mg+
Schønning, Bendt Julius	mg
Schiottz, Henrik Frank	mg+
Smith, Alice Brita	mg+
Valløe, Erik	ug+
Vendelbo Petersen, Erik Claus	ug+

Fransk.

Boye Christensen, Aage	mg+
Juhl, Kaja	mg+
Maack-Frees, Ruth Elisa Maria	mg+
Meier, Vera Helene	mg
Mogensen, Addy Jenny	mg+
Nickelsen, Cay Christian	mg+
Nielsen, Kirsten Helene	mg
Restorff-Ipsen, Ib	mg
Skougaard Hansen, Ejvind	mg+
Thomsen, Ellen	mg

Spansk.

Andersen, Allan	mg
Frederiksen, Vibeke	mg
Hynne-Andersen, Ove Valdemar	mg
Raahauge Larsen, Tom	mg+
Simon, Aksel	mg+
Sloth Andersen, Erik Flemming	mg
Tvede, Tage Kay	mg+
Vange, Ellen	mg+

Tysk.

Borg Andersen, Gudrun	mg+
Christensen, Andreas Christian	mg+
Groth, Carl Peter	mg
Hansen, Kurt Holzkämper	mg+
Kihlstrøm, Anne	mg+
Ottosen, Gaston	mg
Rask Pedersen, Else	mg+
Sandum, Ove	mg+
Schmidt, Anne-Marie	mg
Strøbech, Mogens Ib	mg
Willert, Agnes Louise	mg+

Følgende bestod Russiskprøven:

Epstein, Lise	ug+
Johansen, Poul	mg+
Lund, Kaj	mg+
Lüneburg, Gunnar Orla	ug+
Marcus, Maria Anna	mg

Følgende bestod Spanskprøven:

Brandt, Lilly	g+
Christiansen, Tage Møller	mg
Klovborg Jakobsen, Bent	mg
Lindsdorff, Niels Arvid	g+
Schiødt Petersen, Vive Annette	g+

Translatøreksamen (afholdt af Handelsministeriet) blev bestaaet af følgende:

	Speciale	Hovedkarakter Points
<i>Engelsk.</i>		
Carlsen, Finn	Kommercielt Sprog	55
Monrad, Anne	—	63
Olsen, Emil	—	61
Petersen, John	—	65
<i>Fransk.</i>		
Krag, Minna	—	62
<i>Spansk.</i>		
Jensen, Ewart	—	61
<i>Tysk.</i>		
Farre, Ada	—	58
Ringsing, Johanne	—	56

LITTERÆRE ARBEJDER
AF HANDELSHØJSKOLENS LÆRERE AUGUST 1945—JULI 1946

Professorer.

Winding Pedersen, H., cand. polit.

Omkring Engangsskattens Problemer (Nationaløkonomisk Tidsskrift, 1945, S. 201—17).

Engangsskatten (Frit Danmark, 1945, Nr. 32).

Pengerigelighed og Engangsskat (Politikens Kronik 3. Nov. 1945).

Formueforøgelse og Engangsskat (sammesteds 10. Nov. 1945).

Kritikken mod Engangsskatten (sammesteds 27. Nov. 1945).

Docenter.

Alkjær, Ejler, cand. merc.

Byerhvervene (A. Bindselev, Max Kjær Hansen og E. Alkjær: Danske Byers Vækst og Virke. Bd. 2. Odense, 1945, S. 9—82).

Landsbyer og Stationsbyer (sammesteds, S. 351—450).

Bogtrykfaget og Reklamen (O. Hassing og C. Volmer Nordlunde (Red.): Bogtrykkerbogen. Kbh. 1946, S. 191—204).

Da Havreholm var Fabriksby (Frederiksborg Amts historiske Samfunds Aarbog, 1945, S. 35—53).

Status over den danske Erhvervsraadsbevægelse (Affærsøkonomi, 1946, S. 88—99 og 104).

Erhvervsrådene som grundlag for en aktiv økonomisk politik (Bedriftsøkonomen, 1946, Nr. 3, S. 75—78).

Købevanernes Forskelligheder (Den svenska marknaden, 1946, Nr. 2, S. 109—18).

Bättre statistik åt danska annonsörer (Annonsören, 1946, Nr. 7—8, S. 31—34).

Konsumentens Trivsel (Dansk Reklame, 1946, S. 141—44).

Artikler om Erhvervsøkonomi og Handel i Nordisk Konversationsleksikon og Salmonsens Leksikon-Tidsskrift.

Hansen, Palle, statsaut. Revisor.

Vurderings- og Kalkulationsprincipper. Kbh. 1945. 157 S.

Nu bør Arbejdet med Normalkontoplaner tages op (Erhvervsliv, 1946, Nr. 2, S. 7—8).

Forslag til Kontoramme for Landbrugets Regnskabsvæsen (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1945, S. 218—29).

Kobbernagel, Jan, Landsretssagfører.

Erhvervsretten i Grundtræk. Bd. 1. 2. Udg. Kbh. 1945. 314 S.

Lando, Z. D., Dr.

Latinamerika som Aftagermarked (Udenrigsministeriets Tidsskrift, 1946, Nr. 7, S. 92—95, 8, S. 115—18, 9, S. 131—34).

U. S. A.s Kapitalinvesteringer i Latinamerika (samstedes, 1946, Nr. 10, S. 149—53).

Lektorer.

Aabye, Lorenzo, Translatør.

Spansk Lærebog og Grammatik med Stiløvelser. 4. Udg. Kbh. 1946. 300 S. (s. m. E. Bendtsen og E. Krog-Meyer).

Lærebog i Spansk Handelskorrespondance. Kbh. 1946. 217 S. (s. m. E. Krog-Meyer).

Aagesen, Aage, cand. mag.

Om den danske Handelsflaades Transporter i Mellemlkrigsaaarene (Det danske Marked, 1945, S. 145—56).

Oprindelsen af Esbjergs Befolkning (Geografisk Tidsskrift, Bd. 47, 1944—45, S. 92—113).

Hvorfra stammer Esbjergs Befolkning (Esbjerg by- og erhvervsøkonomiske Oversigter, 6. Aarg., Nr. 1, 1946, S. 10—17).

Bay, Paul, cand. mag.

Engelsk Kultur-Propaganda (Berlingske Aftenavis' Kronik, 7. Febr. 1946).

Christiansen, Hans C., Salgschef, cand. merc.

Hvor store er Salgets Omkostninger (Det danske Marked, 1946, S. 30—37).

Hansen, Poul H. D., statsaut. Revisor.

Bankernes Regnskabsvæsen. Kbh. 1945. 35 dupl. Bl. 5 Tvlr.

Skadesforsikringsselskabernes Regnskabsvæsen. Kbh. 1946, 46 dupl. Bl.

Jensen, Svend, cand. merc.

Aarsregnskab og Regnskabsanalyse (O. Hassing og C. Volmer Nordlunde (Red.): Bogtrykkerbogen. Kbh. 1946, S. 131—50).

Loff, O., cand. merc.

Dobbelt Bogholderi (O. Hassing og C. Volmer Nordlunde (Red.): Bogtrykkerbogen. Kbh. 1946, S. 103—30).

Egenprisberegning (sammesteds, S. 151—76).

Om Kalkulation i Bogtrykkerier (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1945, S. 127—60).

Lærebog i Driftsøkonomi for højere Handelsskoler. Hft. 1. Kbh. 1946. 124 dupl. Bl. (s. m. Jens Jørgen Lund).

Vibæk, Jens, Forstander, cand. mag.

Foreningen »Niels Brock«s Historie (Foreningen »Niels Brock« gennem 25 Aar. Kbh. 1946, S. 12—55).

Danmarks Handel i »Børsen«s Tid. Den kommercielle og finansielle Udvikling (Dagbladet Børsen, 25. Jan. 1946 (Jubilæumsnummer)).

Assistenten og Lærere.

Gleizal, France.

Paris à l'aube de 1946. Kbh. 1946. 120 S.

Haislund, Niels, cand. mag.

Engelsk Læsebog for Voksne. 4. Opl. Kbh. 1946. 220 S. (s. m. Ida Thagaard Jensen).

Hollensen, Frede, Sekretær, cand. polit.

Danmarks Nationalbanks Finansiering af Ydelser til Besættelsesmagten og Kontrolforanstaltninger i Forbindelse hermed (Niels Alkil (Red.): Besættelsestidens Fakta. Bd. 2. Kbh. 1945—46, S. 963—1026) (s. m. Poul Høst-Madsen).

Betingelserne for og Midlerne til at naa en høj og stabil Beskæftigelsesgrad (Fagskrift for Bankvæsen, 4. Aarg., 1945, Nr. 3, S. 42—48).

Lund, Jens Jørgen, H. A. & H. D., Adjunkt.

Lærebog i Driftsøkonomi for højere Handelsskoler. Hft. 1. Kbh. 1946.
124 dupl. Bl. (s. m. O. Loff).

Madsen, Axel H.D., statsaut. Revisor.

Hovedforhold ved Tilrettelæggelse og Gennemførelse af Lagerregnskaber for Virksomheder, der driver Enkeltfabrikation (Handelsvidenskabeligt Tidsskrift, 1946, S. 48—67) (s. m. Jens Pedersen).

Norsman, P. H.D., Kontorchef, cand. polit.

Planøkonomisk Frikonkurrence? (Politikens Kronik 22. Okt. 1945).

Sterner Petersen, Gudrun, Translatør, mag. art.

Moderne russisk Handelskorespondance for Begyndere. Kbh. 1945.
64 S. (s. m. G. N. Kulikovski).

Søeborg, Halvor, Translatør.

Spanske Stiløvelser. Kbh. 1945. 30 S. (s. m. G. Hildebrandt).

Winding, Poul, Sekretær, cand. polit.

Nye Forslag til Reformering af Arbejdsløshedsunderstøttelsen (Socialt Tidsskrift, 1945, S. 305—32).

